Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część XXVI.

wydana i rozesłana:

w wydaniu wyłącznie niemieckiem: 9 Marca 1850,

w wydaniu niniejszem dwujęzykowem: 17. Czerwca 1850.

57.

Oznajmienie ministerstwa kultury krajowej i górnictwa z dnia 1 Grudnia 1849,

którem się powszechnie obwieszcza założenie jeologicznego instytutu państwa.

JCK. Mość Najjaśniejszy Pan, Najwyższemi postanowieniami z dnia 15. i 29. Listopada r. b., raczył zezwolić na założenie austryackiego jeologicznego instytutu państwa i mianować dotychczasowego przełożonego w muzeum montanistycznem, radcę górniczego, Wilhelma Hajdingera, dyrektorem tegoż nowego zakładu państwa, z tytułem i godnością c. k. radcy sekcyjnego.

Jeologiczny zakład państwa wszedł z dniem 1. Grudnia 1849. w życie, i na wzór podobnych zakładów rządowych w Anglii, Francyi, północnej Ameryce, i t. d. ma na celu:

1. rozpoznanie i zbadanie całego cesarstwa we względzie jeologicznym;

2. przy której to sposobności zebrane minerały w muzeum podług zasad mineralogii i paleontologii oznaczone, a potem zaś w zbiór systematyczny ułożone być mają.

3. Wszystkie zebrane gatunki ziemi i kamienia, tudzież wszystkie kruszce i inne kopalne rzeczy, mają być w chemicznem laboratoryum analitycznie rozpoznawane.

4. Tak samo i rozmaite wyroby hutnicze z całego państwa zebrane i rozpoznawane będą.

5. Na podstawie badań jeognostycznych, nietylko istniejące już mapy na nowo przejrzane, uzupełnione i jak najliczniejszemi przecięciami opatrzone być winny, lecz też i całkiem nowe mapy jeologiczne, tak szczegółowe jak ogółowo-przeglądowe, mają być podług tych pomiarów, jakie dla map sztabu jeneralnego za podstawę służą, sporządzane i do użytku publiczności wydawane.

6. Wszelkie zebrane spostrzeżenia i naukowe badania, winny być w obszernych rozprawach do publicznej wiadomości podane.

7. Dla powstających ztąd dzieł naukowych, map, tabel statystycznych i t. p., będą musiały być założone dobrze uporządkowane archiwa.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

XXVI. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Allein-Ausgabe am 9. März 1850, in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 17. Juli 1850.

57.

Bekanntmachung des Ministeriums für Landescultur und Bergwesen vom 1. December 1849,

womit die Errichtung einer österreichischen geologischen Reichsanstalt allgemein kundgemacht wird.

Mit den Allerhöchsten Entschliessungen vom 15. und 29. November d. J. geruhten Allerhöchst Se. k. k. Majestät die Gründung einer österreichischen geologischen Reichsanstalt zu genehmigen und den bisherigen Vorstand des montanistischen Museums, Bergrath Wilhelm Haidinger, zum Director dieses neuen Reichs-Institutes, mit dem Titel und Charakter eines k. k. Sections-Rathes zu ernennen.

Die geologische Reichsanstalt ist mit 1. December 1849 in das Leben getreten, sie hat, nach dem Muster ähnlicher Staatsinstitute von England, Frankreich, Nordamerika u. s. w. die Aufgabe, dass

1. das ganze Kaiserreich geologisch untersucht und durchgeforscht werde.

2. Die hiebei gesammelten Mineralien sind in dem Museum mineralogisch und paläontologisch zu bestimmen, sodann aber in einer systematischen Sammlung zu ordnen.

3. Alle eingesammelten Erd- und Steinarten, Erze und sonstigen Fossilien sollen in dem chemischen Laboratorium einer analytischen Untersuchung unterzogen werden.

4. Ebenso werden die verschiedenen Hütten-Producte des Reiches zu sammeln und zu untersuchen seyn.

5. Ueber die geognostischen Erhebungen müssen nicht nur die bereits vorliegenden Karten revidirt, ergänzt und mit möglichst vielen Durchschnitten versehen, sondern auch ganz neue geologische Details und Uebersichtskarten nach jenen Massstäben, welche den Generalstabs-Karten zum Grunde liegen, angefertiget und der Oeffentlickeit übergeben werden.

6. Alle gesammelten Wahrnehmungen und wissenschaftlichen Forschungen sind in ausführlichen Abhandlungen zur allgemeinen Kenntniss zu bringen.

7. Für die hiernach entstandenen wissenschaftlichen Werke, Karten, statistischen Tabellen u. dgl. werden wohlgeordnete Archive anzulegen seyn.

Podług wytkniętego tu celu, znaczenie tego nowego instytutu państwa, pod względem ekonomii politycznej i narodowej, zasadza się na tem, aby wnętrze powierzchni ziemi w obrębie całego cesarstwa, jak najdokładniej, i ile możności, zupełnie zbadać, na mapach je przedstawić i przez zbiory egzemplarzów wzorowych, każdemu unaocznić; tudzież, aby nietylko części składowe i stosunki składu tych minerałów, lecz i wszystkie na powierzchni ziemi znajdujące się gatunki ziemi ściśle rozpoznać, a tym sposobem tak gospodarzowi wiejskiemu i leśnemu względem wszelkich stosunków gruntowych, jako i budowniczemu, trudniącym się wyrobami różnych gatunków ziemi i kamienia, profesyonistom i fabrykantom, plastycznym artystom, górnikowi i hutnikowi, jak największą podać sposobność, zasięgnąć w tym zakładzie zupełnego oświecenia w tych przedmiotach, których wykazanie należy do obrębu tego zakładu, a których dokładniejsza znajomość dotycze specyalnego interesu każdego pojedyńczego.

Meta badań naukowych jeologicznego zakładu cesarstwa, jest nieograniczoną i nieochybnie stanowcze zdziała skutki.

Przy tak ważnym wpływie, jaki ma wywierać zakład jeologiczny państwa na gospodarstwo wiejskie, na przemysł, sztuki i nauki, mniema ministeryum kultury krajowej i górnictwa, iż może liczyć na powszechny udział, na wsparcie ze strony wszystkich władz politycznych, budowniczych i górniczych, towarzystw wiejsko-gospodarczych, zakładów naukowych, jako i ze strony publiczności, oddającej się górnictwu, hutnictwu i przemysłowi, a jak z jednej strony ministeryum wzywa niniejszem dotyczącego ich tu współdziałania do tego ważnego i pożytecznego celu, tak z drugiej nawzajem zapewnia, że dyrekcya jeologicznego zakładu państwa otrzymała jak najściślejszy nakaz udzielania z największą gotowością i jak najobszerniej wszelkich do zakresu jej służbowej czynności należących objaśnień i porad.

Thinnfeld m. p.

58.

S p i s

wyłącznych przywilejów przez ministerstwo handlu d. 25. Grudnia 1849. nadanych.

Antoniemu S a t o r i, prywatyzującemu, mieszkającemu we Wiedniu (St. Ulrich, Nr. 151), na wynalazek elektro-telegraficznego aparatu, który szczególnie jako aparat do dawania sygnału sposobny jest, lecz także i do zwyczajnej telegrafii używać się daje, na jeden rok. L. 7873-H. II.

W. G ü n t h e r o w i, posiadaczowi lokomotywowej fabryki w Wiener-Neustadzie, z Wiener-Neustadu, na poprawienie w konstrukcyi lokomotywów, na trzy lata. L. 7874-H. II. Ze względów na publiczne bezpieczeństwo, przeciw wykonywaniu tego przywileju, żadnej nie ma przeszkody.

F i s c h e r o w i de R ö s l e r s t a m m, c. k. inżynierowi rządowej kolei żelaznej, z Gracu, na poprawienie w przyrządzeniach do ciągnienia i posunięcia dla żelaznokolejnych środków wozowych, na jeden rok. L. 7875-H. II. Ze względów na publiczne bezpieczeństwo, wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na przeszkodzie.

Die staats- und volkswirthschaftliche Bedeutung dieses neuen Reichs-Institutes liegt nach dieser gestellten Aufgabe darin, dass das Innere der Erdoberfläche im Bereiche des ganzen Kaiserstaates so genau und vollkommen als möglich untersuchet, auf Karten dargestellet und durch Sammlungen von Musterstücken Jedermann anschaulich gemacht werde; dass nicht nur die Bestandtheile und Zusammensetzungs-Verhältnisse dieser Mineralien, sondern auch alle auf der Oberfläche vorkommenden Erdarten einer genauen Untersuchung unterzogen werden sollen, dass hiernach dem Land- und Forstwirthe über alle Bodenverhältnisse, dem Bauführer, den in Erd- und Steinarten arbeitenden Gewerbsleuten und Fabrikanten, dem bildenden Künstler, dem Berg- und Hüttenmanne die umfassendste Gelegenheit geboten werden wird, sich bei diesem Institute bezüglich jener Gegenstände vollständige Aufklärung zu verschaffen, deren Nachweisung im Bereiche dieses Institutes liegt, und deren genauere Kenntniss das specielle Interesse jedes Einzelnen berührt.

Die wissenschaftliche Tragweite der geologischen Reichsanstalt ist eine unbegränzte, und wird gewiss zu entscheidenden Resultaten führen.

Bei diesem wichtigen Einflusse, welchen das geologische Reichsinstitut auf Landwirthschaft, Industrie, Kunst und Wissenschaft auszuüben berufen ist, erachtet das Ministerium für Landescultur und Bergwesen auf die allgemeine Theilnahme, die Unterstützung von Seite aller politischen, Bau- und montanistischen Behörden, der Landwirthschafts-Gesellschaften, der wissenschaftlichen Anstalten des berg- und hüttenmännischen, so wie des industriellen Publikums rechnen zu dürfen, und so wie dieses Ministerium die diessfällige Mitwirkung derselben zu diesem wichtigen und gemeinnützigen Zwecke hiemit in Anspruch nimmt, so ertheilet es auch die Zusicherung, dass die Direction der geologischen Reichsanstalt die gemessensten Aufträge habe, alle im Wirkungskreise ihrer dienstlichen Thätigkeit gelegenen Auskünfte, Nachweisungen und Rathschläge auf das bereitwilligste und umfassendste zu ertheilen.

Thinnfeld *m. p.*

58.

Verzeichniss

der von dem Ministerium des Handels am 25. December 1849 verliehenen ausschliessenden Privilegien.

Dem Anton Satori, Privatier, wohnhaft zu Wien (St. Ulrich Nr. 151), auf die Erfindung eines elektro-telegraphischen Apparates, welcher besonders als Signal-Apparat für Eisenbahnwächter geeignet sei, sich aber auch zur gewöhnlichen Telegraphie benützen lasse, auf ein Jahr. Z. 7873-H. II.

Dem W. Günther, Besitzer der Locomotiv-Fabrik zu Wiener-Neustadt, von Wiener-Neustadt, auf die Verbesserung in der Construirung der Locomotive, auf drei Jahre. Z. 7874-H. II. — In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Dem Fischer von Röslerstamm, k. k. Ingenieur der Staatseisenbahn, von Gratz, auf die Verbesserung an den Zug- und Stossvorrichtungen für Eisenbahn-Fahrbetriebsmittel, auf ein Jahr. Z. 7875-H. II. — In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Józefowi Wetterneck, inżynierowi we fabryce maszyn na Taborze we Wiedniu, mieszkającemu we Wiedniu, na wynalazek wszelką istniejącą działającą siłę na właściwej poruchowej przyprawie tak umieścić, aby przeprowadzony skutek daleko korzystniej nastąpił, jak to przez metody dotąd znajome możliwem jest,—na jeden rok. L. 7877-H. II. O dochowanie tajemnicy proszono. Ze względów na publiczne bezpieczeństwo, przeciw wykonywaniu tego przywileju żadnej nie ma przeszkody.

Doktorowi Ignacemu Wildner-Maithstein, nadwornemu i sądowemu adwokatowi, mieszkającemu we Wiedniu (w mieście pod Nr 254.), na wynalazek pieców blatowych z powierzchnią ogrzewającą, dowolnie powiększać się mogącą, i z wentylacyą świeżego powietrza — na jeden rok. L. 7933-H. II. Ze strony policyi ogniowej wykonywaniu tego przywileju pod tym warunkiem nic na przeszkodzie nie stoi, jeżeli rury z blat złożone, są z bezpiecznego od ognia materyału.

Antoniemu Eichen, inżynierowi mieszkającemu we Wiedniu (na Wiedeniu Nr. 294.), na poprawienie rotującej maszyny, która szczególniej użytą być może przy lokomotywach, fabrykach i okrętach, tudzież do miechów, pomp i sikawek ogniowych, w porównaniu z machinami tłokowemi 20 odsetków materyału opałowego bez rozprężenia oszczędza, trwałą jest i pojedyńczą i bardzo tanio zbudowaną być może,— na jeden rok. L. 7934-H. II. Ze względów na publiczne bezpieczeństwo, przeciw wykonywaniu nie ma żadnej przeszkody.

Bruck m. p.

59.

Spis

wyłącznych przywilejów przez ministerstwo handlu na d. 31. Grudnia 1849. udzielonych.

Gebhardowi Gafenesch, ślusarskiemu czeladnikowi, z Mühlau przy Insbruku, na poprawienie sztucznych pieców oszczędnych, które na tem zawisło, iż przez ruchomość ogrzewalni, gorącość dla używającego się do gotowania dołu w ognisku powiększoną i oraz do ogrzania pokoju użytą być może, i że przez umieszczenie stósownych do przeciągu powietrza otworów, wszelki dym i para oddaloną będzie,—na rok jeden. L. 7956-H. II. O dochowanie tajemnicy proszono. Ze względów na publiczne bezpieczeństwo, przeciw wykonywaniu tego przywileju żadnej nie ma przeszkody.

Wincentemu Aleksowiczowi, Doktorowi medycyny i członkowi kolegium doktorskiego we Wiedniu, mieszkającemu we Wiedniu (Alservorstadt Nr. 351), na wynalazek nowego aparatu suszenia chemicznych rekwizytów zapałkowych, za pomocą którego, pary przy suszeniu zapałek rozwijające się, zupełnie dla trudniących się temi wyrobami robotników fabrycznych, nieszkodliwemi się stają, — na jeden rok. L. 7957-H. II. Ze względów na publiczne bezpieczeństwo, przeciw wykonywaniu tego przywileju żadnej nie ma przeszkody.

Antoniemu Szefczykowi i Benedyktowi Port, urzędnikom technicznym północnej kolei żelaznej, mieszkającym w Lundenburgu, na wynalazek przyrządzenia by elektro-magnetycznego budziciela każdej telegrafowej stacyi pojedyńczo i dowolnie długo i ile razy potrzeba, przez każdą z reszty innych stacyi w ruch wprowadzić, nie wprowadzając w ruch budzicieli innych stacyi, w tej samej linii drutowej leżących, ani

Dem Joseph W e t t e r n e c k, Ingenieur in der Maschinenfabrik am Tabor in Wien, wohnhaft zu Wien, auf die Erfindung, jede vorhandene wirksame Kraft auf ein eigenes Vorgelege derart anzubringen, dass die fortgepflanzte Wirkung weit vortheilhafter erfolge, als diess durch die bekannten Methoden möglich ist, auf ein Jahr. Z. 7877-H II. — Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Dem Dr. Ignaz W i l d n e r - M a i t h s t e i n, Hof- und Gerichtsadvocat, wohnhaft zu Wien (Stadt Nr. 254), auf die Erfindung von Plattenöfen mit beliebig zu vergrössernder Heizfläche und frischer Luftventilation, auf ein Jahr. Z. 7933-H II. — In feuerpolizeilicher Beziehung steht der Ausübung dieses Privilegiums unter der Bedingung kein Bedenken entgegen, dass die aus Platten zusammen gesetzten Röhren von feuersicherem Materiale seien.

Dem Anton E i c h e n, Ingenieur, wohnhaft zu Wien (Wieden Nr. 294), auf die Verbesserung einer rotirenden Maschine, welche besonders zum Betriebe von Locomotiven, Fabriken und Dampfschiffen, auch zu Gebläsen, Pumpen und Feuerspritzen verwendet werden könne, ohne Expansion 20 Procent an Brennmateriale gegen die Kolbenmaschinen erspare, solid und einfach sei und sehr billig hergestellt werden könne, auf ein Jahr. Z. 7934-H II. — In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Bruck *m. p.*

59.

V e r z e i c h n i s s

der von dem Ministerium des Handels am 31. December 1849 verliehenen ausschliessenden Privilegien.

Dem Gebhard G a f e n e s c h, Schlossergeselle, von Mühlau bei Innsbruck, auf die Verbesserung der Kunstssparöfen, welche darin bestehe, dass durch Beweglichkeit der Heizkammer die Hitze für das in Verwendung kommende Kochloch gesteigert, und zugleich zur Heizung eines Zimmers verwendet werden könne, und dass durch Anbringung geeigneter Zuglöcher aller Rauch nnd Dampf entfernt werde, auf ein Jahr. Z. 7956-H. II. — Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Dem Vincenz A l e x o v i t s, Doctor der Medicin und Mitglied des Doctoren-Collegiums zu Wien, wohnhaft in Wien, (Alservorstadt Nr. 351), auf die Erfindung eines neuen Trocknungs-Apparates für chemische Zündrequisiten, mittelst dessen die bei der Trocknung der Zündhölzchen sich entwickelnden Dämpfe für die betreffenden Fabriksarbeiter vollkommen unschädlich gemacht werden, auf ein Jahr. Z. 7957-H II. — In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Dem Anton S c h e f c z i k und Benedict P o r t, technische Beamte der Nordbahn, wohnhaft zu Lundenburg, auf die Erfindung einer Vorrichtung, um den elektro-magnetischen Wecker einer jeden Telegraphen-Station einzeln und beliebig lang und so oft es erforderlich ist, von jeder der übrigen Stationen in Gang zu setzen, ohne die Wecker der andern Stationen, die in derselben Drahtleitung liegen, weder durch den Weckerruf- noch durch die dar-

zawołaniem budzicielskiem, ani też następującą na takowe korrespondencyą; na jeden rok. L. 7958-H. II. O dochowanie tajemnicy proszono. Ze względów na publiczne bezpieczeństwo, wykonywaniu tego przywileju nic na przeszkodzie nie stoi.

Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergierowi, dyrektorowi administracyjnemu, mieszkającemu we Wiedniu (w mieście, Nr. 785), na poprawienie przy aparatach do wydania światła za pomocą elektryczności; na lat pięć. L. 7959-H. II. — O dochowanie tajemnicy proszono. Ze względów na publiczne bezpieczeństwo przeciw wykonywaniu tego przywileju, żadnej nie ma przeszkody.

Janowi Chrystanowi Rohlfs, inżynierowi, mieszkającemu w Paryżu (Cour-Batave Nr. 12.), i Janowi Franciszkowi Cail, konstruktorowi w mechanice, mieszkającemu w Paryżu (Quai de Billy, Nr. 46.), przez Jakóba Franciszka Henryka Hembergera, dyrektora administracyjnego, mieszkającego we Wiedniu (w mieście Nr. 785.), na wynalazek w użyciu siły odśródpędnej do czyszczenia i wyklarowania surowego cukru w cukrowniach, do filtrowania wyklaryfikowań i do epuracyi surowego cukru i ostatnich wysobów w rafineryach; na dwa lata. L. 8008-H. II. O dochowanie tajemnicy proszono. Z publicznych na zdrowie względów, wykonywaniu tego przywileju pod tym warunkiem nie stoi nic na przeszkodzie, jeżeli do przyjęcia zgęszczonego soku cukrowego przeznaczone bębny z żelaznej blachy, jako i należąca do nich pipa, z żelaza sporządzone będą, jeżeliby pipa drewniana użyć się nie dała. Rewers cudzoziemczy złożono. Ze strony policyi przeciw osobie o przywilej proszącego, nie znaleziono przeszkody;

Janowi Chrzcicielowi Egger, kupcowi i właścicielowi c. k. uprzywilejowanej fabryki ołowianych blach i rur w Willachu, mieszkającemu w Willachu, przez Jakóba Henryka Franciszka Hembergiera, dyrektora administracyjnego, mieszkającego w Wiedniu (w mieście Nr. 785.), na wynalazek i poprawienie rur ołowianych wszelkiej dowolnej długości i grubości z więcej otworami, do prowadzenia podziemnej linij telegrafowej, wyciskać, przez co ta korzyść osiągniętą będzie, iż więcej elektro-magnetycznych drutów w jednem a tem samem zewnętrznem okryciu, jednakże wewnątrz w zupełnem od siebie odosobnieniu zaciągnięte być mogą, a przeto w miejscach, gdzie więcej drutów obok siebie bieży, bardzo znaczne wagi oszczędzenie w porównaniu ze zwyczajnemi jednootworowemi rurami przy równej grubości ściennej osiągniętem będzie; na jeden rok. L. 8059-H. II. O zachowanie tajemnicy proszono.

Ludwikowi Henrykowi Frederykowi Melsens, chemikowi, mieszkającemu w Brukselli, przez Frederyka Rödigera, mieszkającego we Wiedniu (St. Ulrich Nr. 50.), na wynalazek nowego postępowania, krystalizowalny cukier z trzciny cukrowej, rzepy, kukurudzy i t. d., a to bez straty sposobem zimnym lub ciepłym, podług upodobania, przez powolną lub prędką waporacyą uzyskać, które to postępowanie także i do wyprowadzenia wszelkich roślinnych ekstraktów, do anatomicznych preparatów, do zachowania zwierzęcych płodów i do ochronienia tychże od zgnilizny zastosowanem być może; na trzy lata. L. 8079-H. O dochowanie tajemnicy proszono. Z publicznych na zdrowie względów, wykonywaniu tego przywileju pod tym warunkiem nic nie stoi na przeszkodzie, że w potrzebnych ku temu miejscowościach fabrycznych za-

auf folgende Correspondenz in Gang zu bringen, auf ein Jahr. Z. 7958-H. II. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Dem Jacob Franz Heinrich H e m b e r g e r, Verwaltungs-Director, wohnhaft zu Wien (Stadt, Nr. 785), auf die Verbesserung an den Apparaten zur Erzeugung des Lichtes mittelst der Elektricität, auf fünf Jahre. Z. 7959-H. II. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Dem Johann Christian R o h l f s, Ingenieur, wohnhaft zu Paris (Cour Batave Nr. 12), und Johann Franz C a i l, Constructeur in der Mechanik, wohnhaft zu Paris (Quai de Billy Nr. 46), durch Jacob Franz Heinrich H e m b e r g e r, Verwaltungs-Director, wohnhaft zu Wien (Stadt Nr. 785), auf die Erfindung in der Anwendung der Centrifugalkraft zur Reinigung und Aoklärung des Rohzuckers in den Zuckersiedereien, zum Filtriren der Clarificirungen und zur Epuration des Rohzuckers und der letzten Producte in den Raffinerien, auf zwei Jahre. Z. 8008-H. II. — Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums unter der Bedingung kein Bedenken entgegen, dass die zur Aufnahme des eingedickten Zuckersaftes bestimmten Trommeln aus Eisenblech und die dazu gehörige Pipe aus Eisen verfertiget werden, wenn eine hölzerne nicht anwendbar seyn sollte. Der Fremden-Revers liegt vor. Polizeilicher Seits wurde gegen die Person des Privilegiumwerbers kein Anstand erhoben.

Dem Johann Baptist E g g e r, Handelsmann und Eigenthümer der k. k. privil. Bleiblech- und Röhrenfabrik zu Villach, wohnhaft zu Villach, durch Jacob Heinrich Franz H e m b e r g e r, Verwaltungs-Director, wohnhaft zu Wien (Stadt Nr. 785), auf die Erfindung und Verbesserung, Bleiröhren jeder beliebigen Länge und Stärke mit mehreren Oeffnungen zur Leitung der unterirdischen Telegraphen-Linie zu pressen, wodurch der Vortheil erzielt werde, dass mehrere elektromagnetische Drähte in einer und derselben äusseren Einhüllung, jedoch innen von einander vollkommen isolirt eingezogen werden können, und daher an Stellen, wo mehrere Drähte neben einander laufen, ein sehr bedeutendes Gewichtsersparniss im Vergleiche zu den gewöhnlichen einlöcherigen Röhren bei gleicher Wanddicke erzielt werde, auf ein Jahr. Z. 8059-H. — Die Geheimhaltung wurde angesucht.

Dem Ludwig Heinrich Friedrich M e l s e n s, Chemiker, wohnhaft zu Brüssel. durch Friedrich R ö d i g e r, wohnhaft zu Wien (St. Ulrich Nr. 50), auf die Erfindung eines neuen Verfahrens, krystallisirbaren Zucker aus Zuckerrohr, Rüben, Mais etc. und zwar ohne Verlust auf kaltem oder warmen Wege, mit beliebig langsamer oder schneller Verdunstung zu gewinnen, welches Verfahren auch auf die Erzeugung aller vegetabilischen Extracte, auf anatomische Präparate, auf die Aufbewahrung animalischer Stoffe und die Bewahrung derselben vor Fäulniss anwendbar sei, auf drei Jahre. Z. 8079-H. — Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums unter der Bedingung kein Bedenken entgegen, dass in den hiezu erforderlichen Fabrikslocalitäten derartige Einrichtungen getroffen

prowadzone będą takowe urządzenia, iż przez nie przeszkodzi się złemu na respiracyą wpływu gazów rozwijających się. Rewers cudzoziemczy złożono. Ze strony policyi nie znaleziono żadnej przeszkody przeciw osobie o przywilej proszącego.

Bruck m. p.

60.

Rozrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 14. Stycznia 1850,

którem przedłuża się na rok czwarty przywilej kapitanowi Ignacemu Marcinowi Guggenbergierowi nadany.

Ministerstwo handlu widzi się spowodowanem przywilej c. k. kapitanowi Jgnacemu Marcinowi Guggenbergierowi na poprawienie kół powozowych i na ułożenie szyn dla kolei żelaznych pod d. 5. Stycznia 1847 udzielony na rok czwarty przedłużyć.

Bruck m. p.

61.

Rozrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 14. Stycznia 1850,

którem się niektóre przywileja przedłużają.

Ministerstwo handlu widzi się spowodowanem przedłużyć przywileja następujące:

a) Przywilej Józefa Franciszka de Patruban, c. k. koncepisty ministerialnego, z dnia 29. Grudnia 1845, na wynalazek i poprawienie nośnego taczkowego koła poruszającego, na rok piąty.

b) Przywilej Wawrzyńca Beera, czeladnika mularskiego we Wiedniu z d. 21. Grudnia 1843, na poprawienie oszczędnych ognisków i pieców na rok 7.

c) Przywilej Ludwika de Orth w Wiedniu z dnia 10. Grudnia 1848, na wynalazek nowego postępowania do oddalenia mułu wywierconego przy wywierceniu artezyjskich studzien na rok drugi.

Nakoniec

d) Przywilej Leclaira, dyrektora bieli cynkowej w Brukselli z dnia 26. Stycznia 1848, na wynalazek nowego postępowania przy fabrykacyi, użyciu i zbieraniu bieli cynkowej i różnych innych farb, na rok trzeci i czwarty.

Bruck m. p.

62.

Rozporządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i publicznych budowli z dnia 14. Stycznia 1850,

którem się niektóre przywileja przedłużają.

Ministerstwo handlu postanowiło przedłużyc przywileja następujące:

a) Przywilej Jana Kuglera, operatera i okulisty we Wiedniu z dnia 8. Stycznia 1847, na wynalazek w wyrabianiu elastycznych bużyów i kateterów jako też elastycznych nieprzeciekłych łubek na rok czwarty, piąty i szósty, i

werden, dass die üble Einwirkung der sich entwickelnden Gase auf die Respiration verhindert werde. Der Fremden-Revers liegt vor. Polizeilicher Seits wurde gegen die Person des Privilegiumwerbers kein Anstand erhoben.

Bruck *m. p.*

60.

Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 14. Jänner 1850,

womit das dem Hauptmanne Ignaz Martin Guggenberger verliehene Privilegium auf das 4. Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem k. k. Hauptmanne Ignaz Martin Guggenberger auf Verbesserungen der Wagenräder und der Anordnungen der Schienen für Eisenbahnen ertheilte Privilegium ddo. *5. Jänner 1847 auf das 4. Jahr zu verlängern befunden.*

Bruck *m. p.*

61.

Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 14. Jänner 1850,

wodurch mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachfolgende Privilegien zu verlängern befunden:

a) *Das Privilegium des Joseph Franz von Patruban, k. k. Ministerial-Concipist,* ddo *29. December 1845 auf die Erfindung und Verbesserung eines tragbaren Karren-Triebrades, auf das fünfte Jahr.*

b) *Das Privilegium des Lorenz Beer, Maurergeselle in Wien* ddo. *21. December 1843 auf eine Verbesserung an den Sparherden und Oefen, auf das siebente Jahr.*

c) *Das Privilegium des Louis von Orth, in Wien* ddo. *10. December 1848 auf die Erfindung eines neuen Verfahrens zur Entfernung des Bohrschlammes bei Bohrungen artesischer Brunnen, auf das zweite Jahr.*

Endlich

d) *Das Privilegium des Leclaire, Director der Zinkweiss-Gesellschaft in Brüssel* ddo. *26. Jänner 1848 auf die Erfindung eines neuen Verfahrens in der Fabrikation, Anwendung und Aufsammlung des Zinkweisses und verschiedener anderer Farben, auf das dritte und vierte Jahr.*

Bruck *m. p.*

62.

Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 14. Jänner 1850,

wodurch mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachfolgende Privilegien zu verlängern befunden:

a) *Das Privilegium des Johann Kugler, Operateur und Augenarzt in Wien,* ddo. *8. Jänner 1847 auf eine Erfindung in der Erzeugung elastischer Bougien und Katheder, und in der Erzeugung elastisch-wasserdichter Schienen, auf das vierte, fünfte und sechste Jahr, und*

b) Przywilej Gustawa Ludwika Matthesa, mieszczańskiego ślusarza w Wiedniu z dnia 29. Grudnia 1845, na wynalazek „opalania koaksem“ (wysiarkowanemi węglami kamiennemi) żelaznych pieców do gotowania i pieców pokojowych na rok piąty.

Bruck m. p.

63.

Prowizoryczne rozporządzenie ministra kultury krajowej i górnictwa z dnia 16. Stycznia 1850,

względem zaprowadzenia egzaminów rządowych na gospodarzy leśniczowskich, którym przyznane być ma uzdolnienie do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa, jako też względem wykształcenia i egzaminowania leśno-strażnych, zarazem technicznych osób pomocniczych.

A. Postanowienia względem egzaminów rządowych dla gospodarzy leśniczowskich.

1. W publicznej jakiej szkole leśniczowskiej z dobrym skutkiem odbyte studya, nadać mogą uzdolnienia tylko do podrzędnej służby przy administracyi leśniczowskiej.

2. Uzdolnienie do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa leśniczowskiego musi wykazanem i uznanem być przez osobny egzamin publiczny (egzamin rządowy).

3. Kto takowy egzamin z dobrym skutkiem odbędzie, ten sposobnym jest do przyjęcia do służby rządowych urzędników leśniczowskich.

4. Przypuszczenie do rządowego egzaminu leśniczowskego miejsce ma pod następującemi warunkami:

a) Ukończenia dwudziestego roku życia.

b) wykazania obyczajnego dobrego sprawowania się.

c) Albo

α) z dobrym skutkiem odbytych studyów w publicznej jakiej szkole leśniczowskiej, a po tych nastąpionego dwuletniego nieprzerwanego wszelakoż z należytą przemianą połączonego praktycznego użycia w zewnętrznej i wnętrznej służbie leśnioczowskiej, przy równocześnem dalszem teoretycznem wykształceniu przez własne studya. Z jednego jednak roku tego praktycznego użycia może dyspensa udzieloną być, jeżeliby kandydat już przed wstąpieniem do szkoły leśniczowskiej przedwa lata trudnił się praktyczną służbą leśniczowską; lub też jeżeliby po ukończeniu studyów leśniczowskich jeszcze przez jeden rok na jakiej wszechnicy lub ogólnej technicznej akademii studyom się oddawał dla dalszego wykształcenia swego.

Praktyczne użycie, następujące po ukończonych studyach leśniczowskich w ostatnim jednak razie najszczególniej w samym lesie odbytem być musi.

Albo

β) wykazania owych studyów, których się żąda do wstąpienia do publicznej szkoły leśniczowskiej, tudzież pięcioletniego przykładania się w celu uzyskania potrzebnych leśniczowskich wiadomości, bez różnicy, czyli takowych częścią w szkołach prywatnych, czyli przez uczęszczanie na odczyty leśniczowskie po uniwersytetach lub technickich akademiach, lub przez własne tylko nauczanie się, wszelakoż zaś w połączeniu z praktycznem użyciem i rzeczywistem służbowaniem nabyto.

5. Egzamin leśniczowski rządowy, począwszy od roku 1850 raz w rok, a to w jesieni odbywa się. Takowy w większych krajach koronnych regularnie każdego roku, w mniej-

b) *Das Privilegium des Gustav Louis Matthes, bürgerl. Schlossermeister zu Wien,* ddo. *29. December 1845 auf die Erfindung der „Koaks-Heizung" bei den eisernen Koch- und Zimmeröfen auf das fünfte Jahr.*

Bruck *m. p.*

63.

Provisorische Verordnung des Ministers für Landescultur und Bergwesen vom 16. Jänner 1850,

in Betreff der Einführung von Staatsprüfungen für Forstwirthe, welchen die Befähigung zur selbständigen Wirthschaftsführung zuerkannt werden soll; so wie in Ansehung der Ausbildung und Prüfung des Forstschutz-, zugleich technischen Hilfspersonals.

A. Anordnungen in Betreff der Staatsprüfungen für Forstwirthe.

1. Die an einer öffentlichen Forstschule mit gutem Erfolge zurückgelegten Studien können nur die Befähigung zum untergeordneten Forstverwaltungsdienste gewährleisten.

2. Die Befähigung zur selbständigen Forstwirthschaftsführung muss durch eine besondere öffentliche Prüfung (Staatsprüfung) dargethan und anerkannt werden.

3. Wer diese Prüfung mit gutem Erfolge besteht, ist zur Aufnahme in den Staatsforstbeamtendienst geeignet.

4. Die Zulassung zur Staatsforstprüfung erfolgt unter nachstehenden Bedingnissen:

a) *Vollendung des zwei und zwanzigsten Lebensjahres.*

b) *Nachweisung sittlichen Wohlverhaltens.*

c) *Entweder*

α) *mit gutem Erfolge zurückgelegte Studien an einer öffentlichen Forstschule und hierauf erfolgte zweijährige ununterbrochene jedoch mit gehöriger Abwechslung verbundene praktische Verwendung im äussern und innern Forstdienste, bei gleichzeitiger weiterer theoretischer Ausbildung durch eigene Studien. Ein Jahr dieser praktischen Verwendung kann indess nachgesehen werden, wenn der Candidat schon vor Eintritt in die Forstschule durch zwei Jahre im praktischen Forstdienste beschäftigt war; oder wenn er nach absolvirter Forstschule noch durch ein Jahr auf einer Universität oder einer allgemeinen technischen Akademie den Studien zu seiner weiteren Ausbildung obgelegen ist.*

Die auf die Forstschule folgende praktische Verwendung muss jedoch in letzterem Falle vorzugsweise im Walde selbst stattgefunden haben.

Oder

β) *Nachweisung jener Vorstudien, welche für den Eintritt in eine öffentliche Forstschule gefordert werden, und der Widmung von fünf Jahren zur Aneignung der nöthigen forstlichen Kenntnisse, gleichviel ob diese zum Theile in Privatschulen, oder durch Frequentirung forstlicher Vorträge an Universitäten oder technischen Akademien, oder bloss durch Selbststudien, jedenfalls aber in Verbindung mit praktischer Verwendung und wirklicher Dienstesleistung erworben wurden.*

5. Die Staatsforstprüfung wird vom Jahre 1850 angefangen alljährlich einmal, und zwar im Herbste abgehalten. Sie soll in den grösseren Kronländern regelmässig jedes Jahr,

szych zaś krajach koronnych na przemian w dotyczących miastach głównych nastąpić ma.

6. Komisye egzaminacyjne, włącznie przełożonego, z trzech osób składać się winny. Te na każdy rok osobno wybierane będą. Osobę prezydującą mianować ma ministeryum kultury krajowej i górnictwa z grona rządowych urzędników leśniczowskich. Obaj inni w rzeczy bigli assessorowie tam, gdzie istnieją leśniczowskie-stowarzyszenia krajowe, przez te same, z resztą zaś przez dotyczące towarzystwa wiejsko-gospodarcze w ten sposób wybierani będą, iż te stowarzyszenia lub towarzystwa rzeczonemu ministerstwu po sześć osób proponują, z których toż ustanawia dwóch jako komisarzy egzaminacyjnych, a dwóch jako zastępców.

7. Egzamin jest trojaki. Każdy kandydat egzaminu powinien:

a) przedłożyć komisyi egzaminacyjnej przez siebie samego wyrobioną jaką rozprawę lub wypracowanie względem jakiego przedmiotu zawodu swego, n. p. rozprawę względem technicznej jakiej kwestyi spornej, nowego jakiego, wynalazku, płodnej jakiej nowej idei, albo wypracowanie jakiego urządzenia co do prowadzenia leśnego i oznaczenie dochodu jakiego planu do zaprowadzenia zakładu drzewonośnego, do podziału leśnego, do zaprowadzenia osobliwego jakiego użytkowania i t. p. oznaczenie wartości lasu i t. d. a na końcu egzaminu rzeczonej komisyi udzielić na to wszelkie owe wyjaśnienia, których ta żąda i których potrzeba, chcąc sobie sprawić przekonanie, że kandydat w stanie był samoistnie zdziałać robotę, w kwestyi będącą.

Egzamin dalej jest

b) najpierwej piśmienny. Przy piśmiennym egzaminie, który wszyscy kandydaci równocześnie składać, i przy którym wszyscy te same pytania odpowiadać mają, utrzymany być ma ciągle ścisły nadzór przez dwóch komisarzy egzaminacyjnych.

Kandydaci przy tem żadnych nie mogą używać naukowych środków pomocniczych, i swe roboty, z miejscowości egzaminacyjnych nie oddalając się, w dwunastu godzinach ukończyć mają.

Pytania do piśmiennego egzaminu przez publiczne leśniczo-naukowe zakłady udzielane być mają.

Pole leśniczowskich wiadomości wtym przypadku na trzy główne oddziały ma być podzielone.

Z każdego takowego oddziału głównego większa liczba pytań lub zadań, z których jednak żadna nie może więcej wymagać czasu do wypracowania, jak dwie lub trzy godziny, przez dotyczących profesorów zestawione i pod pieczęcią do ministerstwa kultury krajowej i górnictwa przesłane być mają. Nauczyciele dotyczący pod swą przysięgą obowiązani są, wszystkie pytania i zadania zupełnie w tajemnicy zachować. Z tych ministeryum po jednemu z każdego głównego oddziału wybrać, przez urzędnika ministeryalnego, ku temu przeznaczonego, własnoręcznie na osobną kartkę spisać, tę kopertą owinąć, a kopertę pieczęcią prezydyalną i własną zapieczętować każe.

in den kleineren Kronländern aber abwechslungsweise in den betreffenden Hauptstädten stattfinden.

6. Die Prüfungs-Commissionen haben einschliesslich des Vorstandes aus je drei Individuen zu bestehen. Diese werden für jedes Jahr insbesondere erwählt. Das vorsitzende Individuum ist von dem Ministerium für Landescultur und Bergwesen aus der Reihe der Staatsforstbeamten zu ernennen. Die beiden übrigen sachverständigen Beisitzer sind dort, wo Landesforstvereine bestehen, von diesen, sonst aber von den betreffenden Landwirthschafts-Gesellschaften derart auszuwählen, dass diese Vereine oder Gesellschaften dem genannten Ministerium je sechs Individuen vorschlagen, von welchen es sodann zwei als Prüfungs-Commissäre und zwei als Ersatzmänner bestimmt.

7. Die Prüfung ist eine dreifache. Jeder Prüfungscandidat hat nämlich:

a) *bei der Prüfungs-Commission irgend eine selbst angefertigte Abhandlung oder Ausarbeitung in Betreff eines Fachgegenstandes, als z. B. eine Abhandlung über irgend eine technische Streitfrage, eine neue Erfindung, eine neue fruchtbare Idee, oder die Ausarbeitung einer Forstbetriebs-Einrichtung und Ertragsbestimmung eines Planes zur Einrichtung einer Holzbringungsanstalt, zu einer Waldtheilung, zur Einführung einer besonderen Nutzung u. dgl. eine Waldwerths-Veranschlagung u. s. w. zu überreichen, und am Schlusse der Prüfung der gedachten Commission alle jene Aufklärungen hierüber zu geben, welche diese verlangt, und welche nöthig erscheinen, um sich die Ueberzeugung zu verschaffen, dass die fragliche Arbeit der Candidat selbständig zu liefer vermochte.*

Die Prüfung ist ferner:

b) *zunächst eine schriftliche. Bei der schriftlichen Prüfung, welche alle Candidaten gleichzeitig abzulegen, und wobei sie insgesammt die nämlichen Fragen zu beantworten haben, muss eine stetige strenge Ueberwachung derselben durch je zwei Prüfungs-Commissäre stattfinden.*

Die Candidaten dürfen sich hiebei keiner wissenschaftlichen Hilfsmittel bedienen, und haben ihre Arbeit, ohne die Prüfungs-Localitäten zu verlassen, innerhalb zwölf Stunden zu beenden.

Die Fragen zur schriftlichen Prüfung sind von den öffentlichen Forstlehranstalten zu liefern.

Das Feld der forstlichen Kenntnisse ist diessfalls in drei Hauptabtheilungen zu bringen.

Aus jeder solchen Hauptabtheilung ist eine grössere Zahl von Fragen oder Aufgaben, deren indess keine mehr als zwei bis drei Stunden zur Ausarbeitung erfordern darf, von den betreffenden Professoren zusammenzustellen und versiegelt an das Ministerium für Landescultur und Bergwesen einzusenden. Die bezüglichen Lehrer sind bei ihrem Eide verpflichtet, sämmtliche Fragen und Aufgaben gänzlich verschwiegen zu halten. Von denselben wird das Ministerium je eine aus jeder Hauptabtheilung auswählen, durch den hiezu bestimmten Ministerialbeamten eigenhändig auf ein besonderes Blatt zusammenschreiben, dieses in einen Umschlag bringen, und den Umschlag mit dem Präsidial- und eigenen Siegel verschliessen lassen.

Zapieczętowane pytań cedułki przez ministeryum bezpośrednio do przełożonego komisyi egzaminacyjnej przesłane będą, który takowe dopiero przy rozpoczęciu egzaminu w przytomności reszty innych komisarzy i w przytomności kandydatów otworzy, a ostatnim do odpowiadania zadyktuje.

Bezpośrednio po egzaminie piśmiennym nastąpić ma dnia drugiego,

c) egzamin ustny.

Przy ustnym egzaminie, publicznie odbyć się mającym, kandydaci po porządku, przez losowanie oznaczonym, przywołani być mają. Tenże zbytecznie rozciągnionym być nie może. Egzaminacyjna przeto komissya pytania tak urządzić ma, aby przynajmniej w ciągu dwóch godzin pewnego zdania względem uzdolnienia każdego pojedyńczego egzamin składającego osiągnąć mogła.

Komisarze atoliż egzaminacyjni prawo mają użyć dla siebie równego czasu egzaminacyjnego do dowolnego zadawania pytań. Ci wedle wieku swego przemieniać się mają. Najstarszy zaczyna.

Wszystkie pytania, tak piśmienne jak ustne, mają raczej na praktyczny kierunek zważać i najpierwej i najszczególniej uwzględniać zadanie samodzielnego administratora leśniczowskiego.

Przed rozpoczęciem egzaminów musi każdy kadydat przed komisyą egzaminacyjną wykazać identyczność (tożsamość) swej osoby.

8. Jeżeli wszyscy kandydaci wyegzaminowani są, natenczas komisarze egzaminacyjni bez zwłoki i przerwy wypracowania piśmienne przejrzeć mają.

Wedle zdania, zasadzającego się tak na tych jak na ustnym egzaminie, nastąpić ma głosowanie względem uzdolnienia kandydatów do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa. Takowi ogłoszeni być mają albo jako nieuzdolnieni albo uzdolnieni, albo też szczególniej uzdolnieni. Większość głosów rozstrzyga. Jeżeliby nad spodziewanie wydarzył się takowy przypadek, żeby jeden a ten sam kandydat przez pojedyńcze głosy tak za nieuzdolnionego, jak też za szczególniej uzdolnionego uznanym był, natenczas musiałyby takowe wprost sobie przeciwne głosy wzajemnie się zniszczyć, parami znieśća głos pozostający rozstrzygać. Jeżeliby zaś głos ten onegoż za szczególniej uzdolnionego uznawał, natenczas ów w takowym szczególnym przypadku pomimo tego tylko za uzdolnionego uznanym być ma.

Uzdolnienie zresztą osądzonem być ma nie wedle wyobrażeń pewnej szkoły lub szczególnego przeświadczenia jakowego naukowego stronnictwa, lecz wedle powszechnego stanowiska nauki leśniczowskiej, a osobliwie z uwzględnieniem tej okoliczności, czy kandydat w stanie jest utworzyć sobie samoistne zdanie i należycie zastósować nabyte teorye. Nadto także i na uzdolnienie konceptowe zważać się winno, ku czemu piśmienny egzamin dość ukaże punktów oparcia.

9. Za nieuzdolnionego uznany kandydat po upływie jednego roku znowu do egzaminu zgłosić się może, jeżeliby zaś i wtedy się nie utrzymał, natenczas już na zawsze odsuniętym być ma.

Kandydatom za uzdolnionych uznanym wyda się na to zaświadczenie. Takowe przez wszystkich komisarzy egzaminacyjnych podpisane być mają.

Die gesiegelten Fragezetteln werden von dem Ministerium unmittelbar an den Vorstand der Prüfungscommission übersendet, welcher dieselben erst bei Beginn der Prüfung in Gegenwart der übrigen Prüfungscommissäre und der Prüfungscandidaten eröffnet, und letzteren zur Beantwortung dictirt.

Unmittelbar an die schriftliche Prüfung hat sich des andern Tages

c) *die mündliche anzureihen.*

Bei der mündlichen Prüfung, welche öffentlich abzuhalten ist, sind die Candidaten nach der durch Losung bestimmten Ordnung vorzurufen. Dieselbe darf nicht übermässig ausgedehnt werden. Die Prüfungscommission hat daher die Fragen so einzurichten, dass sie wenigstens innerhalb zwei Stunden zu einem sicheren Urtheil über die Befähigung jedes einzelnen Examinanden gelangen kann.

Die Prüfungscommissäre sind übrigens berechtiget, jeder für sich einen gleichen Theil der Prüfungszeit zur beliebigen Fragestellung in Anspruch zu nehmen. Dieselben haben hiebei nach Massgabe ihres Lebensalters zu wechseln. Der Aelteste beginnt.

Alle Fragen, sowohl die schriftlichen als die mündlichen, haben mehr die praktische Richtung festzuhalten, und zunächst und vorzugsweise die Aufgabe eines selbständigen Forstverwalters zu berücksichtigen.

Vor Beginn der Prüfungen müssen sämmtliche Candidaten die Identität ihrer Person der Prüfungscommission nachweisen.

8. Sind sämmtliche Candidaten geprüft, so haben die Prüfungscommissäre ohne Verzug und ununterbrochen die schriftlichen Ausarbeitungen durchzugehen.

Nach Massgabe des hierauf und auf die mündliche Prüfung gegründeten Urtheiles hat sodann die Abstimmung über die Befähigung der Candidaten zur selbständigen Wirthschaftsführung zu erfolgen. Dieselben sind als nicht befähiget, oder als befähiget, oder als vorzüglich befähiget zu erklären. Die Stimmenmehrheit entscheidet. Sollte wider Vermuthen der Fall vorkommen, dass ein und derselbe Candidat von einzelnen Stimmen sowohl, als nicht befähiget, als auch als vorzüglich befähiget erklärt werden möchte, so hätten sich derlei einander schroff gegenüberstehende Stimmen gegenseitig zu tilgen, durch Abpaarung aufzuheben, und die übrigbleibende Stimme den Ausschlag zu geben. Würde sich diese jedoch für vorzüglich befähiget erklärt haben, so darf in diesem besonderen Falle dessenungeachtet bloss auf befähiget erkannt werden.

Die Befähigung ist übrigens nicht etwa nach den Ansichten einer bestimmten Schule oder der besonderen Ueberzeugung einer wissenschaftlichen Partei, sondern nach dem allgemeinen Standpuncte der Forstwissenschaft, und hauptsächlich mit Rücksicht auf den Umstand zu beurtheilen, ob der Candidat sich ein selbständiges Urtheil zu bilden, und die sich angeeigneten Theorien gehörig anzuwenden vermag. Ausserdem kömmt aber auch die Conceptsfähigkeit in Betracht zu ziehen, wozu die schriftliche Prüfung genügende Anhaltspuncte gewährt.

9. Ein als nicht befähiget erkannter Candidat kann sich nach Verlauf eines Jahres abermals zur Prüfung melden; besteht er auch dann nicht, so ist er für immer abzuweisen.

Den als befähiget erkannten Candidaten wird ein Zeugniss hierüber ausgefertiget. Dasselbe ist von sämmtlichen Prüfungs-Commissären zu unterzeichnen.

10. Na akt egzaminacyjny ma być protokół sporządzony, który po zamknięciu tego aktu, wraz z wszystkiemi robotami egzaminacyjnemi, ministerstwu kultury krajowej i górnictwa przesłać należy.

11. Do przypuszczenia do egzaminu rządowego leśniczowskiego, każdy kandydat z góry taksę 10 złr. konw. mon. do tej kassy złożyć winien, która właśnie ku temu przeznaczoną będzie.

12. Jeżeliby komisarze egzaminacyjni swego urzędu bezpłatnie przyjąć nie chcieli i nie mogli, wyznaczy im ministeryum kultury krajowej i górnictwa odpowiednie wynagrodzenie.

13. Tak dni, w których egzamina rządowe mają być przedsięwzięte, jako i bliższe postanowienia względem zgłoszenia się do egzaminu, będą zawsze kilka tygodni naprzód, komisarze egzaminacyjni zaś krótko przed rozpoczęciem egzaminu, publicznie ogłoszeni.

14. Jeżeli leśniczowski egzamin rządowy przez trzy lata ciągle odbywanym był, natenczas rządowe posady na urzędników leśniczowskich, wyjąwszy promocye ustanowionych już rządowych urzędników leśniczowskich, owym tylko osobom nadane być mogą, którzy przy rzeczonym egzaminie jako uzdolnieni uznanymi zostali. Tymczasowo te osoby przed innemi pierwszeństwo mają. Ci, których za szczególniej uzdolnionych uznano, zawsze szczególniej uwzględnieni będą. Już w służbie rządowej znajdujący się urzędnicy leśniczowscy, z wyjątkiem samych tylko praktykantów nie mogą być do następnego złożenia egzaminu rządowego przymuszani.

Rządowy egzamin leśniczowski uzdolnia do wszystkich posad rządowych urzędników leśniczowskich.

15. W c. k. leśniczowskim zakładzie naukowym Maryabrunn, dozwolone dotąd prywatne egzamina, z początkiem roku 1850 ustać mają.

B. Rozporządzenia względem wykształcenia i egzaminowania leśno-strażnych i oraz technicznych osób pomocniczych.

1. W niektórych krajach istniejący instytut egzaminatorów leśniczowskich, niniejszem znosi się.

2. Na przyszłość ci tylko administratorowie leśniczowscy do przyjęcia uczniów leśniczowskich (elewów leśniczowskich) upoważnieni być mają, którzy przy egzaminie rządowym jako uzdolnieni uznani byli. Czas, w którym się to stać może, najmniej o rok wprzód swego czasu oznajmionym być ma.

3. Takowi uczniowie, lub elewi leśniczowscy, musieli byli odbyć nauki szkół ludowych a najmniej po trzechletniej praktyce i po odbytym dwudziestym roku życia, zgłaszać się mogą do egzaminu względem ich uzdolnienia do podrzędnej służby administracyjnej.

4. Egzamina te co rok w pewnym czasie, w siedlisku władz obwodowych, przez osobne komisye egzaminacyjne przedsięwzięte być mają.

5. Każda komisya egzaminacyjna złożoną być ma z trzech komisarzy, z których jeden prezyduje. Na każdy rok inni komisarze egzaminacyjni będą wybrani.

Prezydujący bezpośrednio przez ministeryum kultury krajowej i górnictwa mianowanym będzie. Na obu innych assesorów dotyczące krajowe stowarzyszenia leśni-

10. Ueber den Prüfungsact ist ein Protokoll zu verfassen, welches nach Abschluss dieses Actes sammt allen Prüfungsarbeiten an das Ministerium für Landescultur und Bergwesen zu übermitteln kömmt.

11. Für die Zulassung zur Staatsforstprüfung ist von jedem Candidaten vorhinein die Taxe von 10 fl. C. M. an jene Casse zu entrichten, welche hiezu eigens bestimmt werden wird.

12. In soferne die Prüfungs-Commissäre ihr Amt nicht unentgeltlich übernehmen wollen und können, wird ihnen ein angemessenes Honorar durch das Ministerium für Landescultur und Bergwesen angewiesen werden.

13. Die Tage, an welchen die Staatsprüfungen vorzunehmen sind, und die näheren Bestimmungen über die Anmeldung zur Prüfung werden stets einige Wochen früher, die Prüfungs-Commissäre aber kurz vor Beginn der Prüfung öffentlich bekannt gemacht werden.

14. Ist die Staatsforstprüfung drei Jahre hindurch abgehalten worden, so dürfen die Forstbeamtenstellen des Staatsdienstes, abgesehen von Beförderungen bereits angestellter Staatsforstbeamten, nur solchen Individuen verliehen werden, welche bei der gedachten Prüfung als befähiget erkannt worden sind. Mittlerweile haben diese Individuen den Vorzug vor anderen. Jene, welche als vorzüglich befähiget erkannt wurden, werden stets besonders berücksichtigt werden. Die bereits im Staatsdienste stehenden Forstbeamten können mit Ausnahme der blossen Practikanten zur nachträglichen Ablegung der Staatsprüfung nicht verhalten werden.

Die forstliche Staatsprüfung befähiget zu allen Staatsforstbeamten-Stellen.

15. Die an der k. k. Forstlehranstalt zu Mariabrunn bisher gestatteten Privatprüfungen haben mit Beginn des Jahres 1850 aufzuhören.

B. Anordnungen in Ansehung der Ausbildung und Prüfung des Forstschutz- zugleich technischen Hilfspersonales.

1. Das in einigen Kronländern bestehende Institut der Kreisforst-Examinatoren wird hiermit aufgehoben.

In Zukunft sollen nur jene Forstverwalter zur Aufnahme von Forstlehrlingen (Forstzöglingen) ermächtiget seyn, welche bei der Staatsforstprüfung als befähiget anerkannt wurden. Der Zeitpunct, wann diess stattzufinden hat, wird wenigstens ein Jahr voraus seiner Zeit bekannt zu machen seyn.

3. Derlei Lehrlinge oder Forstzöglinge müssen den Unterricht der Volksschulen genossen haben, und können nach einer mindestens dreijährigen Praxis und zurückgelegtem zwanzigstem Lebensjahre sich zur Prüfung hinsichtlich ihrer Befähigung für den untergeordneten Verwaltungsdienst melden.

4. Diese Prüfungen sind alljährlich zu einer bestimmten Zeit am Sitze der Kreisbehörden von besonderen Prüfungs-Commissionen vorzunehmen.

5. Jede Prüfungs-Commission hat aus drei Commissären zu bestehen, wovon einer den Vorsitz führt. Die Prüfungs-Commissäre werden für jedes Jahr insbesondere erwählt.

Das vorsitzende Individuum ist unmittelbar von dem Ministerium für Landescultur und Bergwesen zu ernennen. Für die beiden anderen Beisitzer haben die bezüglichen Landesforst-

czowskie, albo w braku stowarzyszeń leśniczowskich, dotyczące wiejsko-gospodarcze towarzystwa zaproponować mają po sześciu z rzeczą obeznanych osób, z których ministeryum kultury krajowej i górnictwa, wybierze dwóch jako komisarzy i dwóch jako zastępców.

6. Egzamina odbywać się mają jawnie i tylko ustnie, lubo tem wcale nie są wyłączone piśmienne roboty, jeżeli połączone być mogą z rozwiązaniem ustnych pytań, bez za nadto długiego zatrzymywania się, jakoto np. małe kosztów obliczenia, próby krótkich oznajmień urzędowych, i t. p. Czas trwania egzaminu dla każdego pojedyńczego kandydata nie ma przechodzić trzech godzin. Zresztą przy tych egzaminach, wedle analogii leśniczowskiego egzaminu rządowego postępywać należy. Jednakże takowe tylko pytania egzaminacyjne zadawane być mają, które dotyczą przedmiotów podrzędnej służby administracyjnej.

7. Kandydaci do podrzędnej służby administracyjnej orzeczeni być mają, jako do użycia nie zdatni, albo jako zdatni, albo bardzo zdatni.

Owi, którzy nie są zdatni, po upływie jednego lub dwóch lat, powtórnie do egzaminu przypuszczeni być mogą.

Jeżeli która osoba znowu za niezdatną uznaną będzie, natenczas ta na zawsze odsuniętą być ma.

Kandydatom, za zdatnych uznanym, udzielonem ma być na to zaświadczenie, przez wszystkich komisarzy podpisane.

8. Protokół, na egzaminacyjny akt ułożyć się mający i zamknięty, wraz ze wszystkiemi alegatami, u władzy obwodowej złożonym być ma.

9. Za przypuszczenie do egzaminu każdy kandydat z góry złożyć winien taksę 5 złr. konw. mon. u tej kassy, która właśnie ku temu naznaczoną będzie.

10. Jeżeliby komisarze egzaminacyjni swego urzędu bezpłatnie przyjąć nie chcieli nie mogli, wyznaczy im ministerstwo kultury krajowej i górnictwa, honoraryum odpowiednie.

Thinnfeld m. p.

64.

Spis

wyłącznych przywilejów przez ministerstwo handlu na d. 18. Stycznia 1850. udzielonych.

Wincentemu Aleksowiczowi, Doktorowi medycyny i członkowi kolegium doktorskiego we Wiedniu, mieszkającemu we Wiedniu (na Alservorstadzie pod Nr. 351.) na poprawienie w maszynie do wkładania zapałek, przez coby dowolnie wiele zapałek na raz wkładać można; na jeden rok. L. 46-H. Z publicznych na zdrowie względów wykonywaniu tego przywileju nic na przeszkodzie nie stoi.

Józefowi Palkh, miejskiemu kupcowi, mieszkającemu we Wiedniu (w mieście Nr. 255 „zum Amerikaner" pod Amerykaninem) na wynalazek wyrabiania orderowych haczków ze wszystkich metalów, za pomocą których jeden lub więcej orderów i medalów z jednej uniformowej lub zwyczajnej sukni, prędko trwale na drugą suknią

vereine, oder in Ermanglung von Forstvereinen die betreffenden Landwirthschafts-Gesellschaften, je sechs sachverständige Individuen vorzuschlagen, aus welchen das Ministerium für Landescultur und Bergwesen zwei als Commissäre und zwei als Ersatzmänner wählt.

6. Die Prüfungen sind öffentlich und bloss mündlich abzuhalten, wiewohl schriftliche Arbeiten, welche mit der Beantwortung mündlicher Fragen ohne zu langen Aufenthalt verbunden werden können, als z. B. kleine Kostenberechnungen, Proben kurzer Amtsanzeigen u. dgl. hiedurch keineswegs ausgeschlossen sind. Die Zeitdauer der Prüfung soll für jeden einzelnen Candidaten drei Stunden nicht übersteigen. Im Uebrigen ist bei diesen Prüfungen analog der Staatsforstprüfung vorzugehen. Es dürfen jedoch nur solche Prüfungsfragen gegeben werden, welche Gegenstände des untergeordneten Verwaltungsdienstes betreffen.

7. Die Candidaten sind als zum untergeordneten Verwaltungsdienste nicht brauchbar, oder als brauchbar, oder als sehr brauchbar zu bezeichnen.

Jene, welche nicht brauchbar sind, können nach Verlauf eines oder zweier Jahre wiederholt zur Prüfung zugelassen werden.

Wird ein Individuum nochmals als unbrauchbar erkannt, so ist es für immer zurückzuweisen.

Den als brauchbar erkannten Candidaten ist ein von sämmtlichen Commissären unterzeichnetes Zeugniss hierüber auszufertigen.

8. Das über den Prüfungsact aufzunehmende und abgeschlossene Protokoll ist sammt allen Beilagen bei der Kreisbehörde zu hinterlegen.

9. Für die Zulassung zur Prüfung ist von jedem Candidaten vorhinein eine Taxe von 5 fl. Conv. Münze an jene Casse zu entrichten, welche eigens hierzu bestimmt werden wird.

10. In soferne die Prüfungs-Commissäre ihr Amt nicht unentgeltlich übernehmen wollen und können, wird ihnen ein angemessenes Honorar durch das Ministerium für Landescultur und Bergwesen angewiesen werden.

Thinnfeld m. p.

64.

Verzeichniss

der von dem Ministerium des Handels am 18. Jänner 1850 verliehenen ausschliessenden Privilegien.

Dem Vincenz Alexovits, Doctor der Medicin und Mitglied des Doctoren-Collegiums zu Wien, wohnhaft in Wien (Alservorstadt Nr. 351), auf die Verbesserung an der Einlegmaschine für Zündhölzchen, wodurch man in den Stand gesetzt werde, beliebig viele Zündhölzchen auf einmal einzulegen, auf ein Jahr. Z. 46-H. — Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Dem Joseph Palkh, bürgerlicher Handelsmann, wohnhaft in Wien (Stadt Nr. 255, zum Amerikaner), auf die Erfindung, Ordenshaken aus allen Metallen zu erzeugen, wodurch einzelne oder mehrere Orden und Medaillen von einem Uniform- oder gewöhnlichen Rocke schnell und haltbar auf einen andern Rock befestiget werden können,

przymocowane być mogą bez uszkodzenia wstążek orderu lub medalu, na rok jeden. L. 95-H. O dochowanie tajemnicy proszono.

Jakubowi, Franciszkowi Hembergierowi, dyrektorowi administracyjnemu, we Wiedniu (w mieście Nr. 785.), na wynalazek i poprawienie w postępowaniu i redukcyi kruszcu cynkowego (tak zwanego galmaju), za pomocą spalnych redukujących gazów, przez coby wielką ekonomią w robocie ręcznej i materyałach opałowych, mniejszy ubytek metalu, i nakoniec nie tak prędkie zniszczenie retortów osiągniono, na lat pięć. L. 212-H. — O dochowanie tajemnicy proszono. Z publicznych na zdrowie względów wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na przeszkodzie.

Fryderykowi Rödygierowi, mieszkającemu we Wiedniu (St. Ulrich Nr. 50.), na wynalazek nowego postępowania we fabrykacyi bieli ołownej (blajwasu) przez użycie par i gazów, na jeden rok. L. 213-H. — Z publicznych na zdrowie i bezpieczeństwo względów wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na przeszkodzie. Rewers cudzioziemczy złożono. Otwarty opis oryginalny znajduje się w przechowaniu u namiestnictwa niższej Austryi do wglądnienia dla każdego.

Henrykowi Danielowi Schmidowi, c. k. krajowo-uprawnionemu fabrykantowi maszyn mieszkającemu we Wiedniu (Landstrasse Nr. 144.), na wynalazek i poprawienie w konstrukcyi wszelkich gatunków kolejno-żelaznych wozów (wagonów), wedle której takowe po największej części z żelaza ukonstruowane są, przezco przy równej sile nośnej znacznie mniejszy ciężar mają niż dotychczasowe kolejno-żelazne wagony, daleko bezpieczniejszemi i trwalszemi są i przy uszkodzeniach daleko łatwiej i mniej kosztownie zreparowane być mogą, na lat pięć. L. 214-H. — Ze względów na publiczne bezpieczeństwo wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na przeszkodzie. Otwarty opis oryginalny znajduje się u namiestnictwa niższej Austry do wglądnienia dla każdego.

Bruck m. p.

65.

Rozrządzenie ministerstwa handlu z dnia 20. Stycznia 1850,

którem się niektóre przywileja przez upływ czasu za ustałe oświadczają.

Przywileja:

1. Melchiora Verhegen z dnia 6. Czerwca 1834, na lat piętnaście, na poprawienie kotłów parowych;

2. Arthura Wall, z dnia 10. Czerwca 1844, na lat pięć, na poprawienie we fabrykacyi metalów przez użycie pewnych substancyi i elektryczności;

3. Józefa Recalcati, z dnia 17. Czerwca 1844, na lat pięć, na wynalazek, z największą prędkością i dowolną siłą w ruch wprowadzić płynące w kunsztownych kanałach ciała;

4. A. B. Bächera z dnia 25. Czerwca 1844, przedłużony na rok czwarty i piąty, na wynalazek i poprawienie we fabrykacyi wyciśniętych towarów srebnych i mealowych;

ohne das Band, den Orden oder die Medaille zu beschädigen, auf ein Jahr. Z. 95-H. — Die Geheimhaltung wurde angesucht.

Dem Jacob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Director, wohnhaft in Wien (Stadt Nr. 785), auf die Erfindung und Verbesserung in der Behandlung und Reduction des Zinkerzes (Gallwey genannt), mittelst der verbrennlichen reducirenden Gase, wodurch eine grosse Oekonomie an Handarbeit und an Brennstoff, ein geringerer Abgang an Metall, und endlich ein minder schnelles Zugrundegehen der Retorten erzielt werde, auf fünf Jahre. Z. 212-H. — Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Dem Friedrich Rödiger, wohnhaft in Wien (St. Ulrich Nr. 50), auf die Erfindung eines neuen Verfahrens in der Bleiweiss-Fabrikation durch Anwendung von Dämpfen und Gasen, auf ein Jahr. Z. 213-H. — In öffentlichen Sanitäts- und Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremden-Revers liegt vor. Die offen gehaltene Original-Beschreibung befindet sich bei der Statthalterei von Niederösterreich zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Dem Heinrich Daniel Schmid, k. k. landesbefugten Maschinen-Fabrikanten, wohnhaft in Wien (Landstrasse Nr. 144), auf die Erfindung und Verbesserung in der Construction aller Gattungen Eisenbahn-Wagen (Waggons), nach welcher dieselben grösstentheils von Eisen construirt seien, wodurch sie bei gleicher Tragbarkeit ein bedeutend geringeres Gewicht als die bisherigen Eisenbahnwaggons besitzen, viel feuersicherer und dauerhafter und bei Beschädigungen weit leichter und minder kostspielig zu repariren seien, auf fünf Jahre. Z. 214-H. — In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Die offen gehaltene Original-Beschreibung befindet sich bei der Statthalterei von Niederösterreich zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Bruck *m. p.*

65.

Erlass des Handelsministeriums vom 20. Jänner 1850,

womit mehrere Privilegien als durch Zeitablauf erloschen erklärt werden.

Die Privilegien des:

1. Melchior Verheyen vom 6. Juni 1834, für fünfzehn Jahre, auf Verbesserung der Dampfkessel;

2. Arthur Wall vom 10. Juni 1844, für fünf Jahre, auf die Verbesserung in der Fabrikation der Metalle durch Anwendung gewisser Substanzen und der Elektricität;

3. Giuseppe Recalcati vom 17. Juni 1844, für fünf Jahre, auf die Erfindung, in künstlichen Canälen schwimmende Körper mit grösster Geschwindigkeit und beliebiger Kraft in Bewegung zu setzen;

4. A. B. Bächer vom 25. Juni 1844, verlängert für das vierte und fünfte Jahr, auf die Erfindnng und Verbesserung in der Fabrikation geprägter Silber- und Metallwaaren;

5. Jana Coope Haddan z dnia 25. Czerwca 1844, na lat pięć, na poprawienie przy kołach u wozów kolei żelaznej;

6. Abrahama Dirona, z dnia 25. Czerwca 1844, na lat pięć, na poprawienie w czesaniu wełny i innych włoknistych substancyi;

7. L. Jacobs z dnia 25. Czerwca 1845, na lat pięć, na wynalazek w odżywieniu węgla zwierzęcego;

8. Karola Bauera z dnia 25. Czerwca 1844, przedłużony na rok piąty, na wynalazek w umocowaniu cegieł i łupków na dachach za pomocą właściwego sposobu śrub i gwoździ;

9. Ludwika de Orth, z dnia 27. Czerwca 1845, przedłużony na rok czwarty, na wynalazek w celu zapobieżenia instrukcyi kotłów parowych;

10. Szczepana Krakowitzera z dnia 22. Czerwca 1846, na lat trzy, na wynalazek nowej mazi;

11. Karola Perinetti z dnia 4. Czerwca 1847, na lat dwa, na wynalazek potrójnie działającego mechanicznego motowidła;

12. Ludwika de Orth, z dnia 21. Czerwca 1847, przedłużony na rok drugi, na wynalazek nowego postępowania z kruszcami cynkowemi;

13. Jana Józefa Martial Demoret Durozog z dnia 28. Czerwca 1847, na lat dwa na wynalazek budziciela;

przez upływ czasu ustały, a zarazem przesełają się opisy dotyczące przez namiestnictwo kraju koronnego niższej Austryi c. k. politechnickiemu instytutowi do przechowania dla wglądnienia powszechnego.

Bruck m. p.

66.
Spis
wyłącznych przywilejów przez ministerstwo handlu z dnia 31. Stycznia 1850 udzielonych.

Janowi Bogumiłowi Seyrig, cywilnemu inżynierowi z Mettelwitz w Saksonii, obecnie w Anglii mieszkającemu, przez Dra Karola Kubenika, mieszkającego we Wiedniu (w mieście Nr. 422), na wynalazek, używać siły odśródpędnej za pomocą należących ku temu przyrządzeń, maszyn i narzędzi do fabrykacyi i rafinowania cukru, na jeden rok. L. 216-H. A. — Z publicznych na zdrowie i bezpieczeństwo względów wykonywaniu tego przywileju nic nie stoi na przeszkodzie. Rewers cudzoziemczy złożono. Ze strony policyi nie znaleziono żadnej przeszkody przeciw osobie o przywilej się ubiegającego. Otwarty przywileju opis znajduje się dla powszechnego wglądnienia w przechowaniu c. k. namiestnictwa niższej Austryi.

Janowi Bogumiłowi Seyrig, cywilnemu inżynierowi z Mettelwitz w Saksonii, mieszkającemu obecnie we Wiedniu, przez Dra Karola Kubenika, mieszkającego we Wiedniu (w mieście pod Nr. 422), na wynalazek, używać siły odśródpędnej przy wyparowaniu cukrowych i innych płynów, na rok jeden. L. 216-H. B. — Z publicznych

5. John Coope Haddan vom 25. Juni 1844, für fünf Jahre, auf die Verbesserung an den Rädern zu Eisenbahnwägen;

6. Abraham Dixon vom 25. Juni 1844, für fünf Jahre, auf die Verbesserung im Kämmen der Wolle und anderer faseriger Substanzen;

7. L. Jacobs vom 25. Juni 1844, für fünf Jahre, auf die Erfindung in Wiederbelebung der thierischen Kohle;

8. Carl Bauer vom 25. Juni 1844, verlängert fürs fünfte Jahr, auf die Erfindung in Befestigung der Ziegel und Schiefer auf Dächern mit einer eigenen Art von Schrauben und Nägel;

9. Louis von Orth vom 27. Juni 1845, verlängert fürs vierte Jahr, auf die Erfindung zur Vorbeugung der Incrustation der Dampfkessel;

10. Stephan Krakowitzer vom 22. Juni 1846, für drei Jahre, auf die Erfindung einer neuen Wagenachsenschmiere;

11. Carl Perinetti vom 4. Juni 1847, für zwei Jahre, auf die Erfindung eines dreifach wirkenden mechanischen Haspels;

12. Louis von Orth vom 21. Juni 1847, verlängert fürs zweite Jahr, auf die Erfindung eines neuen Verfahrens in Behandlung der Zinkerze;

13. Jean Joseph Martial Demoret Durozog vom 28. Juni 1847, für zwei Jahre, auf die Erfindung eines neuen Weckers,

sind durch Zeitablauf erloschen und die bezüglichen Beschreibungen werden unter Einem durch die Statthalterei für das Kronland Niederösterreich dem k. k. polytechnischen Institute zur Aufbewahrung für Jedermanns Einsicht zugemittelt.

Bruck *m. p.*

66.

Verzeichniss

der von dem Ministeriums des Handels am 31. Jänner 1850 verliehenen ausschliessenden Privilegien.

Dem Johann Gottlob Seyrig, Civil-Ingenier aus Mettelwitz in Sachsen, derzeit in England wohnhaft, durch Dr. Carl Kubenik, wohnhaft in Wien (Stadt Nr. 422), auf die Erfindung, die Centrifugalkraft mittelst der dazu gehörigen Vorrichtungen, Maschinen und Werkzeuge zur Fabrikation und Raffinirung des Zuckers anzuwenden, auf ein Jahr. Z. 216-H. A. — In öffentlichen Sanitäts- und Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremden-Revers liegt vor. Polizeilicher Seits wurde gegen die Person des Privilegium-Werbers kein Anstand erhoben. Die offen gehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. Statthalterei für Niederösterreich zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Dem Johann Gottlob Seyrig, Civil-Ingenieur aus Mettelwitz in Sachsen, derzeit in England wohnhaft, durch Dr. Carl Kubenik, wohnhaft in Wien (Stadt Nr. 422), auf die Erfindung, die Centrifugalkraft bei der Verdampfung zuckerhältiger und anderer Flüssigkeiten anzuwenden, auf ein Jahr. Z. 216-H. B. — In öffentlichen Sanitäts- und Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Be-

na zdrowie i bezpieczeństwo względów wykonywaniu tego przywileju nic nie stoi na przeszkodzie. Rewers cudzoziemczy złożono. Ze strony policyi przeciw osobie o przywilej się ubiegającego żadnej nie znaleziono przeszkody. Otwarty przywileju opis znajduje się dla wglądnienia powszechnego w przechowaniu u c. k. namiestnictwa niższej Austryi.

Renkinowi i Sirtainowi, kupcom z Verviers w Belgii, mieszkającym we Wiedniu (w mieście Nr. 769.), na wynalazek maszyny, za pomocą której zupełnie odłączone i oddalone bywają od owczej wełny wszelkie obce nieużyteczne substancye, nawet i wszy włosowe z oszczędzeniem kosztownego przebierania ręcznego, na rok jeden. L. 291-H. — O dochowanie tajemnicy proszono. Rewers cudzoziemczy złożono. Ze strony policyi nie znaleziono żadnej przeszkody przeciw osobie o przywilej ubiegającego się.

Józefowi Frank, inżynierowi z Hermanstadu w Siedmiogrodzie, obecnie w Wiedniu mieszkającemu (w mieście Nr. 1097.), na wynalazek massy z różnego gatunku żywic do podzelowania obuwia, tak zwana „*Resina Arbora Franca*“ na rok jeden. L. 292-H. — O dochowanie tajemnicy proszono.

Karolowi Brenna, przędnikowi jedwabiu, mieszkającemu w Medyolanie (*Contrada della Torre de Moriggi* Nr. 2816), na wynalazek i poprawienie w przędzalni jedwabiu, która co do istoty rzeczy w tem zawisła, że jedwab przy zmotaniu podwójnem zwijaniem na przód i na odwrót na jednej a tej samej nici podwójne otrzymuje ściśnienie i podwójne krzyżowanie, na lat pięć. L. 394-H. — O dochowanie tajemnicy proszono.

Bruck m. p.

67.

Okólny reskrypt ministerstwa wojny z dnia 4. Lutego 1850,

do jeneralnej dyrekcyi inżynieryi i do wszystkich krajowych komend wojskowych,

którym obwieszcza się w skutek Najwyższej uchwały nowe ustanowienie rangi i 9-ta klassa dyetowa dla prowadzących rachunki fortyfikacyjne.

Najwyższą uchwałą z dnia 28. Stycznia 1850., raczył Najaśniejszy Pan Jego Cesarska Mość, najłaskawiej zatwierdzić wporządkowanie prowadzących rachunki fortyfikacyjne z 10. klasy dyetowej do 9. z rangą każdoczasowo najmłodszego adjunkta polnego komisaryatu wojennego (feldkriegskomisaryatu).

Gyulaj m. p.

68.

Rozrządzenie ministerstwa handlu z dnia 6. Lutego 1850,

do wszystkich administracyj pocztowych, dyrekcyj pocztowych i do dyrekcyi rządowych telegrafów,

którem się obwieszczają prowizoryczne postanowienia względem używania telegrafów rządowych ze strony publiczności.

Aby z jednej strony ułatwić dla publiczności używanie telegrafu, przez zniżenie należytości, z drugiej strony w większą zgodność wprowadzić austryacką taksę za telegraficzne depesze z taksą, w pogranicznych państwach niemieckich istniejącą, pod-

denken entgegen. Der Fremden-Revers liegt vor. Polizeilicher Seits wurde gegen die Person des Privilegiumwerbers kein Anstand erhoben. Die offen gehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. Statthalterei für Niederösterreich zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Dem Renkin und Sartaine, Kaufleute aus Verviers in Belgien, wohnhaft in Wien (Stadt Nr. 769), auf die Erfindung einer Maschine, womit alle fremdartigen nutzlosen Substanzen, sogar die Kletten (Haarläuse genannt) von der Schafwolle mit Ersparniss des kostspieligen Handklaubens vollständig abgesondert und beseitigt werden, auf ein Jahr. Z. 291-H. — Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremden-Revers liegt vor. Polizeilicher Seits wurde gegen die Person des Prilegiumwerbers kein Anstand erhoben.

Dem Joseph Frank, Ingenieur aus Hermannstadt in Siebenbürgen, derzeit in Wien (Stadt Nr. 1097) wohnhaft, auf die Erfindung einer Masse aus verschiedenartigen Harzen zur Besohlung von Fussbekleidungen, Resina Arbora Franca *genannt, auf ein Jahr. Z. 292-H. — Die Geheimhaltung wurde angesucht.*

Dem Carlo Brenna, Seidenspinner, wohnhaft in Mailand (Contrada della Torre dè Moriggi *Nr. 2816), auf die Entdeckung und Verbesserung in der Seidenspinnerei, welche in der Wesenheit darin bestehe, dass die Seide beim Abhaspeln mit zwei Windungen nach vorwärts und nach rückwärts auf einem und demselben Faden einen doppelten Druck und eine doppelte Kreuzung erhalte, auf fünf Jahre. Z. 394-H. Die Geheimhaltung wurde angesucht.*

Bruck *m. p.*

67.

Circular-Rescript des Kriegsministeriums vom 4. Februar 1850,

an die Generalgenie-Direction und sämmtliche Landesmilitär-Commanden,

womit in Folge Allerhöchster Entschliessung eine neue Rangsbestimmung und die 9. Diätenclasse für die Fortifications-Rechnungsführer angeordnet wird.

Seine Majestät der Kaiser haben auf den Antrag des Kriegsministers mit Allerhöchster Entschliessung vom 28. Jänner 1850 die Einreihung der Fortifications-Rechnungsführer aus der 10. in die 9. Diätenclasse mit dem Range des jeweilig jüngsten Feldkriegscommissariats-Adjuncten allergnädigst zu genehmigen geruht.

Gyulai *m. p.*

68.

Erlass des Handelsministeriums vom 6. Februar 1850,

an alle Postverwaltungen, Postdirectionen und an die Staatstelegraphendirection,

womit die provisorischen Bestimmungen über die Benützung der Staatstelegraphen von Seite des Publikums kundgemacht werden.

Um einerseits dem Publikum die Benützung des Telegraphen durch Ermässigung der Gebühr zu erleichtern, andererseits die österreichische Taxe für telegraphische Depeschen mit der in den angränzenden deutschen Staaten bestehenden, mehr in Einklang zu bringen, hat man

ciągniono nowej rewizyi regulamin wraz z taryfą, pod d. 14 Października 1849 obwieszczony, a przeto dla telegraficznej prywatnej korespondencyi ważność mają postanowienia następujące:

§. 1.

Uprzednio tylko następujące telegrafowe stacye: Wiedeń, Grac, Lublana, Tryest, Linc, Solnogród, Berno, Ołomuniec, Praga i Oderberg, we wszystkich kierunkach do prywatnej korespondencyi użytemi być mogą.

Termin zaczęcia na 15 Lutego 1850 roku ustanowiono.

Połączenie z cudzemi miejscami na linii z Monachium i do Monachium, tudzież połączenie z rządowemi liniami pruskiemi i saskiemi, etc. etc. w jak najkrótszym czasie nastąpi.

§. 2.

Prywatne depesze uprzednio tylko na wymienionych telegrafowych stacyach podawane być mogą.

§. 3.

Przeciwnie zaś miejsce ma przesłanie także i do tych miejsc, do których żadnego nie ma połączenia telegraficznego.

Depesze takowe przez ostatnią stacyę telegrafową należycie zakopertowane i pieczęcią urzędową zamknięte, na pocztę przez urząd telegrafowy do dalszego przesłania podają się.

Przesłanie wedle żądania podawcy, albo sztafetą, albo pocztą listową nastąpić może; sztafety uprzednio tylko do głównych, w dodatku wymienionych miejsc dozwolone są.

§. 4.

Użycie telegrafu każdemu bez wyjątku przysłuża, atoliż ze strony publiczności tak dalece tylko miejsce mieć może, jak dalece tego dopuszcza przesłanie depeszów rządowych i użycie telegrafu kolei żelaznej.

§. 5.

Z reguły ograniczenie miejsca mieć nie powinno ani co do formy, ani też co do treści depeszów. Wszelakoż wyłączają się takowe udzielania, które prawom są przeciwne, albo pod względem politycznym, albo ze względu na dobro publiczne, do rozszerzania na tej drodze za niestosowne są uznane. Rozstrzygnienie przysłuża przełożonemu stacyi telegrafowej, wszakże przeciw tej założyć można rekurs do dyrekcyi telegrafowej we Wiedniu, a to także za zapłatą należytości na drodze telegraficznej.

§. 6.

Każda przesłać się mająca depesza, musi bez skrócenia i wyraźnie być pisana i oraz zawierać imię i nazwisko, charakter i pomieszkanie tak odsełającego jak adresata. Przy tych depeszach, które od ostatniej stacyi telegrafowej aż do miejsca przeznaczenia swego innemi środkami dalej przesłane być muszą (§. 3.), odsyłający w depeszy dokładnie wymienić ma, czy ją przez zwyczajną pocztę, czy też przez sztafetę dalej przesłać chce.

§. 7.

Aby użycie telegrafu rządowego przystępnem uczynić ile możności wielu korespondentom, nie może depesza telegraficzna więcej jak 100 słów w sobie mieścić.

das unterm 14. October 1849 kundgemachte Reglement nebst Tarif einer neuerlichen Revision unterzogen, und es gelten daher für telegraphische Privatcorrespondenz nachfolgende Bestimmungen:

§. 1.

Es können vorläufig nur die Telegraphen-Stationspuncte Wien, Gratz, Laibach, Triest, Linz, Salzburg, Brünn, Olmütz, Prag und Oderberg in allen Richtungen für die Privatcorrespondenz benützt werden.

Der Anfangstermin ist auf den 15. Februar 1850 festgestellt.

Die Verbindung mit auswärtigen Plätzen auf der Linie von und nach München, der Verkehr mit den preussischen und sächsischen Staatslinien etc. etc. steht nächstens bevor.

§. 2.

Nur auf den genannten Telegraphen-Stationen können vorerst Privatdepeschen aufgegeben werden.

§. 3.

Dagegen findet die Beförderung auch nach Orten Statt, wohin keine telegraphische Verbindung besteht.

Solche Depeschen werden von der letzten Telegraphenstation gehörig couvertirt und mit dem Amtssiegel verschlossen, der Postanstalt vom Telegraphenamte zur Beförderung zugestellt.

Die Beförderung kann nach Begehren des Aufgebers mittelst Estaffette oder mittelst der Briefpost erfolgen; Estaffetten sind vorläufig nur nach den im Anhange benannten Hauptorten zuläseig.

§. 4.

Die Benützung des Telegraphen steht Jedermann ohne Ausnahme zu, sie kann jedoch von Seite des Publikums nur in so weit stattfinden, als die Beförderung von Staatsdepeschen und die Benützung des Telegraphen zum Eisenbahnbetriebe diess zulässig machen.

§. 5.

In der Regel hat weder hinsichtlich der Form, noch in Betreff des Inhaltes der Depeschen eine Beschränkung einzutreten. Doch werden solche Mittheilungen ausgeschlossen, welche gegen die Gesetze verstossen oder aus Rücksichten der Politik oder des öffentlichen Wohles zur Verbreitung auf diesem Wege nicht geeignet erachtet werden. Die Entscheidung steht dem Vorsteher der Telegraphenstation zu, doch kann gegen dieselbe der Recurs an die Telegraphendirection in Wien, und zwar gegen Bezahlung der Gebühren auch auf telegraphischem Wege ergriffen werden.

§. 6.

Eine jede zu befördernde Depesche muss ohne Abkürzung und deutlich geschrieben seyn, so wie Vor- und Zunamen, Charakter und Wohnung sowohl des Absenders, als des Adressaten enthalten. Bei denjenigen Depeschen, welche von der letzten Telegraphenstation bis zu ihrem Bestimmungsorte durch andere Mittel weiter befördert werden müssen (§. 3), hat der Absender in der Depesche genau anzugeben, ob er sie mittelst der gewöhnlichen Post, oder durch Estaffette weiter gesendet haben wolle.

§. 7.

Um die Benützung des Staatstelegraphen möglichst vielen Correspondenten zugänglich zu machen, darf eine telegraphische Depesche nicht mehr als 100 Worte enthalten. Mehrere

Kilka depesz jednego a tego samego odsełającego, w tym tylko razie jednę po drugiej przesełać wolno, jeżeli aparata przez innych korespondentów nie są zajęte, czy to na tej samej stacyi, czy na innych stacyach linii.

§. 8.

Urzędy telegrafowe dla publiczności każdego czasu są otwarte. Czas od godziny 7-ej zrana do godziny 8-ej wieczorem oznacza się za czas dzienny, a czas od 9-ej w wieczór do 7-ej z rana, za czas nocny. Zegary wszystkich urzędów telegrafowych, uregulowane są podług czasu wiedeńskiego.

§. 9.

Zameldowanie odesłać się mającej depeszy, dzieje się u przełożonego stacyi telegrafowej, lub u zastępcy tegoż. Ten natychmiast zarządza, aby należytość za przesłanie, podług taryfy wymierzyć się mająca, porachowaną, od odsełającego odebraną, i we własnym, ku temu sporządzić się mającym żurnalu dochodów, wciągnioną była, jako też, aby pokwitowano odsełającemu tak uczynione podanie, jak i uiszczone należytości opłacenie. Jednocześnie z należytością za przesłanie, pobierają się jeszcze:

a) należytość za manipulacyą po 2 złr. od każdej depeszy,

b) należytość za doręczenie (§. 15.),

c) przy depeszach od ostatniej stacyi telegrafowej, za pomocą sztafet dalej przesłać się mających (§. 3.), należytość za sztafetę,

d) w przypadkach, gdyby depesza miała być kollacyonowaną (§. 13), należytość za kollacyonowanie.

§. 10.

Porachowaniu należytości za przesłanie, służy za podstawę liczba słów i oddalenie. Opłaca się:

za 1 do 20 słów 5 kr. od jednej mili linii telegrafowej,
„ 21 „ 60 „ 10 „ „ „ „ „ „
„ 61 „ 100 „ 15 „ „ „ „ „ „

podług których ilości załączona taryfa porachowaną jest.

Adres, podpis i data, także będą ocenione. Każda z 5 lub mniej cyfer składająca się liczba, za jedno słowo uważa się; przy niezwyczajnie długich słowach, każda ilość co 20 liter, za jedno słowo, a pozostająca reszta także za jedno słowo porachowaną będzie. Jeżeli depesze liczą mniej jak 20 słów, ma się jednak opłacać należytość, jaka za 20 słów wypada, a za depesze w porze nocnej podane (§. 8), podwójna za przesłanie należytość.

§. 11.

Przesłanie telegraficznych udzieleń, dzieje się wedle kolejnej następności, z uwzględnieniem czasu pierwszego jej podania przy stacyi telegraficznej.

Obstalowania naprzód nie będą uwzględniane.

Jeżeli w różnych kierunkach telegraficzne udzielania zachodzą, natenczas dla obrotu prywatnego, przemiana kierunku w ten sposób miejsce ma, iż jedna depesza np. z Wiednia do Tryestu, druga z Tryestu do Wiednia, potem znowu jedna z Wiednia do Tryestu i t. d. następuje. W tym samym kierunku depesze, z pun-

Depeschen eines und desselben Absenders hinter einander dürfen nur in dem Falle befördert werden, wenn die Apparate sei es auf der Station selbst oder auf den übrigen Stationen der Linie, nicht von anderen Correspondenten in Anspruch genommen werden.

§. 8.

Die Telegraphenämter sind dem Publikum zu jeder Zeit geöffnet. Die Zeit von 7 Uhr Morgens bis 9 Uhr Abends wird als Tages-, und die Zeit von 9 Uhr Abends bis 7 Uhr Morgens als Nachtzeit bestimmt. Die Uhren aller Telegraphenämter sind nach der Wiener Zeit gerichtet.

§. 9.

Die Anmeldung der abzusendenden Depesche geschieht bei dem Vorsteher der Telegraphenstation, oder dessen Stellvertreter. Dieselbe veranlasst sofort, dass die nach dem Tarife zu erhebende Beförderungsgebühr berechnet, von dem Absender erhoben, und in einem dafür besonders anzulegenden Einnahmsjournale verbucht, so wie dass dem Absender die geschehene Aufgabe und die erfolgte Gebührenberechtigung bescheiniget werde. Gleichzeitig mit der Beförderungsgebühr werden noch:

a) *die Manipulationsgebühr mit 2 fl. für jede Depesche,*
b) *die Zustellungsgebühr (§. 15),*
c) *bei den von der letzten Telegraphenstation mittelst Estaffetten weiter zu befördernden Depeschen (§. 3), die Estaffettengebühr,*
d) *in den Fällen, als die Depesche collationirt werden soll (§. 13), die Collationirungsgebühr erhoben.*

§. 10.

Der Berechnung der Beförderungsgebühr liegt die Wortzahl und Entfernung zu Grunde. Man entrichtet

für	*1 bis*	*20 Worte*	*5 kr.*	*pr. Meile*	*Telegraphenleitung,*
„	*21* „	*60* „	*10* „	„ „	„
„	*61* „	*100* „	*15* „	„ „	„

Nach welchen Ansätzen der beigeschlossene Tarif berechnet ist.

Adresse, Unterschrift und Datum werden mittaxirt. Jede aus 5 oder weniger Ziffern bestehende Zahl wird als ein Wort gerechnet; bei ungewöhnlich langen Worten wird die Anzahl von je 20 Buchstaben als ein Wort und der verbleibende Rest ebenfalls als ein Wort gerechnet. Für Depeschen von weniger als 20 Worten ist dennoch die für 20 Worte entfallende Gebühr und für Depeschen, welche zur Nachtzeit (§. 8) aufgegeben werden, die doppelte Beförderungsgebühr zu entrichten.

§. 11.

Die Beförderung der telegraphischen Mittheilungen geschieht nach der Reihenfolge, mit Berücksichtigung der Zeit ihrer ersten Aufgabe bei der Telegraphenstation.

Vorausbestellungen werden nicht berücksichtiget.

Wenn in verschiedenen Richtungen telegraphische Mittheilungen erfolgen, so findet für den Privatverkehr ein Richtungswechsel in der Weise Statt, dass einer Depesche z. B. von Wien nach Triest, eine andere von Triest nach Wien, dann wieder eine von Wien nach Triest u. s. f. folgt. In derselben Richtung haben die von den Anfangs- und End-

któw początku i z punktów końca linii odchodzące, pierwszeństwo mają przed depeszami na średnich stacyach podanemi.

§. 12.

Wszyscy urzędnicy telegrafowi do najściślejszego dochowania tajemnicy depesz obowiązani są. Cudzym osobom przystępu do pracowni telegrafistów nie dozwala się, jak tylko za wyraźnem pozwoleniem dyrekcyi lub dotyczącego urzędowego przełożonego albo jego zastępcy, a to nawet wtedy tylko, kiedy się nie telegrafuje.

§. 13.

Na żądanie stron, kollacyonuje się każda depesza, t. j. stacya depeszę odsełająca otrzymać ma od stacyi miejsca przeznaczenia na powrót telegrafowaną treść depeszy tak, jak ją ostatnia zrozumiała, za co odsełający opłacić winien całą pojedyńczą taksę bez należytości za manipulacyą, jako należytość za kollacyonowanie.

§. 14.

Każda telegraficzna depesza zaraz po jej nadejściu przez dotyczący urząd telegraficzny wyraźnie napisana, należycie zakopertowana, i pieczęcią onegoż zamknięta, przez zaprzysiężonego posłańca telegrafowego, albo za pomocą urzędu pocztowego do adresy odesłaną będzie. Odbiorca potwierdzić ma rzeczywiste doręczenie z wyszczególnieniem czasu, w którym się to stało, a to albo w książce oddania przedłożyć mu się mającej, albo wedle okoliczności osobno pisanem odebrania poświadczeniem.

§. 15.

Za doręczenie telegrafowanej depeszy od ostatniej stacyi telegrafowej, czy to do stron w miejscu stacyi, czy do poczty opłacić ma podawca depeszy należytość doręczenia 24-krajcarową.

§. 16.

Jeżeliby zajść miały przeszkody w linii telegraficznej, tedy w przypadku, gdyby odsełający czekać nie zamyślał, zwrócona będzie złożona taksa za depeszę jeszcze nie przesłaną. Zresztą rząd żadnej jakiejkolwiekbądź nie bierze na się odpowiedzialności względem przesłania depeszy.

§. 17.

Administracya rządowa zastrzega sobie całkiem zamknąć telegrafy dla przesełania prywatnych korespondencyi, jeżeliby tego okoliczności wymagały.

Bruck m. p.

puncten der Linie abgehenden Depeschen den Vorrang vor den auf den Zwischenstationen aufgegebenen.

§. 12.

Alle Telegraphenbeamten sind zur strengsten Geheimhaltung der telegraphischen Depeschen verpflichtet. Fremden Personen ist der Zutritt zu dem Arbeitszimmer der Telegraphisten nur mit ausdrücklicher Erlaubniss der Direction oder des betreffenden Amtsvorstehers oder dessen Stellvertreters und auch nur dann gestattet, wenn nicht telegraphirt wird.

§. 13.

Auf Begehren der Parteien wird jede Depesche collationirt, d. h. die Station, welche die Depesche absendet, hat von der Station des Bestimmungsortes den Inhalt der Depesche, wie er von letzterer verstanden wurde, zurücktelegraphirt zu erhalten, wofür von dem Absender die ganze einfache Taxe ohne Manipulationsgebühr als Collationirungsgebühr zu entrichten ist.

§. 14.

Jede telegraphische Depesche wird sogleich nach ihrer Ankunft von dem betreffenden Telegraphenamte deutlich geschrieben, gehörig couvertirt und mit dem Siegel desselben verschlossen, durch einen vereideten Telegraphenboten oder durch die Vermittlung der Postanstalt an die Adresse befördert. Der Empfänger hat die richtige Zustellung mit Angabe der Zeit, zu welcher diese stattgefunden hat, in einem ihm vorzulegenden Abgabsbuche, oder nach Umständen durch eine besonders geschriebene Empfangsbescheinigung zu bestätigen.

§. 15.

Für die Zustellung einer telegraphirten Depesche von der letzten Telegraphenstation an die Partei im Stationsorte, oder an die Post ist vom Aufgeber der Depesche eine Zustellungsgebühr von 24 kr. zu entrichten.

§. 16.

Wenn Störungen in der Telegraphenlinie eintreten sollten, so wird, im Falle der Einsender nicht abzuwarten gesonnen ist, die erlegte Taxe für die noch nicht beförderte Depesche zurückbezahlt. Uebrigens übernimmt die Regierung bezüglich der Beförderung der Depesche keine wie immer geartete Haftung.

§. 17

Die Staatsverwaltung behält sich vor, den Telegraphen für die Beförderung von Privat-Correspondenzen, wenn es die Umstände erheischen, ganz zu sperren.

Bruck m. p.

Taryfa

cen za przesłanie prywatnych depesz za pomocą telegrafu rządowego.

W północnym kierunku.

Nazwa przestrzeni			Odległość podług mil	Depesze z 1 do 20 słów płacą złr	kr	21 do 60 złr	kr	61 do 100 złr	kr
Z Wiednia	do	Preszburga	9.3	.	47	1	33	2	20
" "	"	Berna	19.3	1	37	3	13	4	50
" "	"	Ołomuńca	27.3	2	17	4	33	6	50
" "	"	Oderberga	42.4	3	32	7	4	10	36
" "	"	Pragi	63.2	5	16	10	32	15	48
" Preszburga	"	Berna	19.6	1	38	3	16	4	54
" "	"	Ołomuńca	27.6	2	18	4	36	6	54
" "	"	Oderberga	42.7	3	34	7	7	10	41
" "	"	Pragi	63.5	5	18	10	35	15	53
" Berna	"	Ołomuńca	24.1	2	1	4	1	6	2
" "	"	Oderberga	39.2	3	16	6	32	9	48
" "	"	Pragi *)	60.0	5	.	10	.	15	.
" Ołomuńca	"	Oderberga	15.1	1	16	2	31	3	47
" "	"	Pragi	45.9	3	.	5	59	8	59
" Oderberga	"	Pragi	61.0	5	5	10	10	15	15

W południowym kierunku.

Nazwa przestrzeni			Odległość podług mil	1 do 20 złr	kr	21 do 60 złr	kr	61 do 100 złr	kr
Z Wiednia	do	Gracu	27.5	2	18	4	35	6	53
" "	"	Lublany	56.7	4	44	9	27	14	11
" "	"	Tryestu	75.5	9	18	12	35	18	53
" Gracu	"	Lublany	29.2	2	26	4	52	7	18
" "	"	Tryestu	48.0	4	.	8	.	12	.
" Lublany	"	Tryestu	18.8	1	34	3	8	4	42

W zachodnim kierunku.

Nazwa przestrzeni			Odległość podług mil	1 do 20 złr	kr	21 do 60 złr	kr	61 do 100 złr	kr
Z Wiednia	do	Lincu	24.7	2	4	4	7	6	11
" "	"	Solnogrodu	39.4	3	17	6	34	9	51
" Lincu	"	Solnogrodu	14.7	1	14	2	27	3	41

*) Teraz jeszcze przez Ołomuniec idzie.

Wykaz kursów sztafetowych.

Z	Do	Liczba stacyj pocztow.	Pojezdne złr	kr.	Należyto. sztafeto. złr	kr	Razem złr	kr.
Wiednia	Kremsu . . .	5	6	40	2	—	8	40
	Preszburga .	5	6	40	2	—	8	40
	Tyrnawy . .	$8^{2}/_{8}$	9	55	3	18	13	13
	Raab	$9^{5}/_{8}$	11	$17^{4}/_{8}$	3	51	15	$8^{4}/_{8}$
	Pesztu . . .	$18^{7}/_{8}$	20	$32^{4}/_{8}$	7	33	28	$5^{4}/_{8}$
	Stulweissenburga . . .	$14^{6}/_{8}$	21	25	5	54	27	19
	Semlinu . . .	$40^{3}/_{8}$	42	$2^{4}/_{8}$	16	9	58	$11^{4}/_{8}$
	Temeszwaru	$38^{7}/_{8}$	40	$32^{4}/_{8}$	15	33	56	$5^{4}/_{8}$
	Hermansztadu	$53^{7}/_{8}$	53	$48^{6}/_{8}$	21	33	75	$21^{6}/_{8}$
	Kołozwaru .	$49^{6}/_{8}$	50	55	19	54	70	49
	Koszyc . . .	$35^{3}/_{8}$	37	2	14	9	51	11
Gracu	Warazdynu .	$8^{5}/_{8}$	12	$4^{4}/_{8}$	3	27	15	$31^{4}/_{8}$
Lublany	Celowcu. . .	$5^{4}/_{8}$	7	53	2	12	10	5
	Willachu . .	$7^{1}/_{8}$	10	$12^{6}/_{8}$	2	51	13	$3^{6}/_{8}$
	Karisztadu .	$9^{2}/_{8}$	12	$49^{4}/_{8}$	3	42	16	$31^{4}/_{8}$
	Zagrzebia . .	$10^{6}/_{8}$	14	$35^{6}/_{8}$	4	18	18	$53^{6}/_{8}$
	Zadry . . .	28	30	$19^{4}/_{8}$	11	12	41	$31^{4}/_{8}$
Tryestu	Wenecyi . .	15	21	$8^{2}/_{5}$	6	—	27	$8^{2}/_{5}$
	Werony . . .	$20^{4}/_{8}$	28	46	8	12	36	58
	Medyolanu .	33	46	6	13	12	59	18
	Padwy . . .	17	23	$54^{4}/_{5}$	6	48	30	$42^{4}/_{5}$
	Gorycyi . .	$3^{6}/_{8}$	5	30	1	30	7	—
	Udyny . . .	$5^{2}/_{8}$	7	$38^{2}/_{5}$	2	6	9	$44^{2}/_{5}$
	Wicency . .	$16^{6}/_{8}$	23	34	6	42	30	16
	Brescii . . .	26	41	$56^{2}/_{5}$	10	24	52	$20^{2}/_{5}$
	Fiume . . .	5	7	20	2	—	9	20
	Capo d'Istrya	$1^{3}/_{8}$	2	1	—	33	2	34
	Bergamo . .	$30^{4}/_{8}$	42	38	12	12	54	50
	Pola	9	13	12	3	36	16	48
Berna	Ihławy . . .	$5^{6}/_{8}$	7	40	2	18	9	58
	Neuhaus . .	$9^{6}/_{8}$	13	—	1	54	14	54
Lincu	Ried	$5^{5}/_{8}$	7	30	2	15	9	45
	Budziejowic	$6^{5}/_{8}$	8	50	2	39	11	29
	Steyer . . .	$2^{7}/_{8}$	3	50	1	9	4	59
	Gmunden . .	$4^{5}/_{8}$	6	10	1	51	8	1
Solnogrodu	Insbruku . .	$11^{2}/_{8}$	16	1	4	30	20	31
	Botzen . . .	$19^{6}/_{8}$	28	29	7	54	36	23
	Bregencu . .	$24^{4}/_{8}$	35	27	9	48	45	15
	Ischl	$3^{5}/_{8}$	4	50	1	27	6	17
	Trydentu . .	$24^{1}/_{8}$	34	54	9	39	44	33
	Roweredo .	$25^{6}/_{8}$	36	37	10	18	46	55
	Bryksenu . .	$16^{7}/_{8}$	24	16	6	45	31	1
Ołomuńca	Opawy . . .	5	6	40	2	—	8	40
	Weiskirchen	$2^{4}/_{8}$	3	20	1	—	4	20
	Sternberga .	$1^{1}/_{8}$	1	30	—	27	1	57
Pragi	Pilzna . . .	$6^{4}/_{8}$	8	40	2	36	11	16
	Eger	$11^{5}/_{8}$	15	30	4	39	20	9
	Marienbadu	$11^{2}/_{8}$	15	—	4	30	19	30
	Karlsbadu .	$8^{4}/_{8}$	11	20	3	24	14	44
	Cieplic . . .	6	8	—	2	24	10	24
	Saac	$5^{7}/_{8}$	7	50	2	21	10	11
	Leitmericu .	$4^{2}/_{8}$	5	40	1	42	7	22
	Rumburga. .	$7^{7}/_{8}$	10	50	3	[illegible]	13	59
	Reichenberga	$7^{1}/_{8}$	9	30	2	51	12	21
	Jungbunclau	$3^{5}/_{8}$	4	50	1	27	6	17
	Königgracu .	7	9	20	2	48	12	8
	Böhm. Leippa	$5^{5}/_{8}$	7	30	2	15	9	45
	Gitschina .	$6^{1}/_{8}$	8	10	2	27	10	37
	Klattawy . .	$9^{2}/_{8}$	12	20	3	42	16	2
	Pizek . . .	7	9	20	2	48	12	8
Moraw. Ostrawy *)	Krakowa . .	$11^{2}/_{8}$	14	35	4	30	19	5
	Tarnowa . .	16	20	$31^{2}/_{8}$	6	24	26	$55^{2}/_{8}$
	Rzeszowa. .	$21^{3}/_{8}$	27	$14^{3}/_{8}$	8	33	35	$47^{3}/_{8}$
	Przemyśla .	$27^{3}/_{8}$	34	$44^{3}/_{8}$	10	57	45	$41^{3}/_{8}$
	Sambora . .	$30^{2}/_{8}$	38	20	12	6	[illegible]0	26
	Stanisławowa	$40^{7}/_{8}$	51	$36^{7}/_{8}$	16	21	67	$57^{7}/_{8}$
	Kołomei . .	$46^{6}/_{8}$	58	$57^{4}/_{8}$	18	42	77	$39^{4}/_{8}$
	Czerniowiec	52	65	$31^{2}/_{8}$	20	48	86	$19^{2}/_{8}$
	Lwowa . . .	$33^{7}/_{8}$	42	$51^{7}/_{8}$	13	33	56	$24^{7}/_{8}$
	Brodów . .	41	51	$46^{2}/_{8}$	16	24	68	$10^{2}/_{8}$
	Tarnopola .	$42^{3}/_{8}$	53	$29^{3}/_{8}$	16	57	70	$26^{3}/_{8}$
	Koszyc . . .	$26^{2}/_{8}$	28	5	10	[illegible]0	38	35
	Cieszyna . .	$2^{2}/_{8}$	3	—	—	54	3	54
	Bilska . . .	$4^{6}/_{8}$	6	20	1	54	8	14

*) Sztafety do miejsc przy morawsk. Ostrawie wyszczególnionych do Oderberga telegrafowane być mają, zkąd depesze do Ostrawy przesłać należy.

Tarif

der Preise für die Beförderung von Privat-Depesche mittelst des k. k. Staats-Telegraphen.

Benennung der Strecke			Entfernung in Meilen	Depeschen von 1 bis 20 Worten bezahlen		21 bis 60		61 bis 100	
				fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
In nördlicher Richtung.									
Von Wien	nach	Pressburg	9.3	.	47	1	33	2	20
"	"	Brünn	19.3	1	37	3	13	4	50
"	"	Olmütz	27.3	2	17	4	33	6	50
"	"	Oderberg	42.4	3	32	7	4	10	36
"	"	Prag	63.2	5	16	10	32	15	48
" Pressburg	"	Brünn	19.6	1	38	3	16	4	54
" "	"	Olmütz	27.6	2	18	4	36	6	54
" "	"	Oderberg	42.7	3	34	7	7	10	41
" "	"	Prag	63.5	5	18	10	35	15	53
" Brünn	"	Olmütz	24.1	2	1	4	1	6	2
" "	"	Oderberg	39.2	3	16	6	32	9	48
" "	"	Prag *)	60.0	5	.	10	.	15	.
" Olmütz	"	Oderberg	15.1	1	16	2	31	3	47
" "		Prag	35.9	3	.	5	59	8	59
" Oderberg	"	Prag	61.0	5	5	10	10	15	15
In südlicher Richtung.									
Von Wien	nach	Gratz	27.5	2	18	4	35	6	53
" "	"	Laibach	56.7	4	44	9	27	14	11
" "	"	Triest	75.5	6	18	12	35	18	53
" Gratz	"	Laibach	29.2	2	26	4	52	7	18
" "	"	Triest	48.0	4	.	8	.	12	.
" Laibach	"	Triest	18.8	1	34	3	8	4	42
In westlicher Richtung.									
Von Wien	nach	Linz	24.7	2	4	4	7	6	11
" "	"	Salzburg	39.4	3	17	6	34	9	51
" Linz	"	Salzburg	14.7	1	14	2	27	3	41

*) Geht gegenwärtig noch über Olmütz.

Ausweis der Estaffetten-Course.

Von	Nach	Postenzahl	Rittgeld fl.	Rittgeld kr.	Estaffettengebühr fl.	Estaffettengebühr kr.	Zusammen fl.	Zusammen kr.
Wien	Krems	5	6	40	2	—	8	40
	Pressburg	5	6	40	2	—	8	40
	Tyrnau	$8\frac{2}{8}$	9	55	3	18	13	13
	Raab	$9\frac{5}{8}$	11	$17\frac{4}{8}$	3	51	15	$8\frac{4}{8}$
	Pesth	$18\frac{7}{8}$	20	$32\frac{4}{8}$	7	33	28	$5\frac{4}{8}$
	Stuhlweissenburg	$14\frac{6}{8}$	21	25	5	54	27	19
	Semlin	$40\frac{3}{8}$	42	$2\frac{4}{8}$	16	9	58	$11\frac{4}{8}$
	Temesvar	$38\frac{7}{8}$	40	$32\frac{4}{8}$	15	33	56	$5\frac{4}{8}$
	Hermannstad	$53\frac{7}{8}$	53	$48\frac{6}{8}$	21	33	75	$21\frac{6}{8}$
	Klausenburg	$49\frac{6}{8}$	50	55	19	54	70	49
	Kaschau	$35\frac{3}{8}$	37	2	14	9	51	11
Gratz	Warasdin	$8\frac{5}{8}$	12	$4\frac{4}{8}$	3	27	15	$31\frac{4}{8}$
Laibach	Klagenfurt	$5\frac{4}{8}$	7	53	2	12	10	5
	Villach	$7\frac{1}{8}$	10	$12\frac{6}{8}$	2	51	13	$3\frac{6}{8}$
	Karlstadt	$9\frac{2}{8}$	12	$49\frac{4}{8}$	3	42	16	$31\frac{4}{8}$
	Agram	$10\frac{6}{8}$	14	$35\frac{6}{8}$	4	18	18	$53\frac{6}{8}$
	Zara	28	30	$19\frac{4}{8}$	11	12	41	$31\frac{4}{8}$
Triest	Venedig	15	21	$8\frac{2}{5}$	6	—	27	$8\frac{2}{5}$
	Verona	$20\frac{4}{8}$	28	46	8	12	36	58
	Mailand	33	46	6	13	12	59	18
	Padua	17	23	$54\frac{4}{5}$	6	48	30	$42\frac{4}{5}$
	Görz	$3\frac{6}{8}$	5	30	1	30	7	—
	Udine	$5\frac{2}{8}$	7	$38\frac{2}{5}$	2	6	9	$44\frac{2}{5}$
	Vicenza	$16\frac{6}{8}$	23	34	6	42	30	16
	Brescia	26	41	$56\frac{2}{5}$	10	24	52	$20\frac{2}{5}$
	Fiume	5	7	20	2	—	9	20
	Capo d'Istria	$1\frac{3}{8}$	2	1	—	33	2	34
	Bergamo	$30\frac{4}{8}$	42	38	12	12	54	50
	Pola	9	13	12	3	36	16	48
Brünn	Iglau	$5\frac{6}{8}$	7	40	2	18	9	58
	Neuhaus	$9\frac{6}{8}$	13	—	1	54	14	54
Linz	Ried	$5\frac{5}{8}$	7	30	2	15	9	45
	Budweis	$6\frac{5}{8}$	8	50	2	39	11	29
	Steyer	$2\frac{7}{8}$	3	50	1	9	4	59
	Gmunden	$4\frac{5}{8}$	6	10	1	51	8	1
Salzburg	Innsbruck	$11\frac{2}{8}$	16	1	4	30	20	31
	Bozen	$19\frac{6}{8}$	28	29	7	54	36	23
	Bregenz	$24\frac{4}{8}$	35	27	9	48	45	15
	Ischl	$3\frac{5}{8}$	4	50	1	27	6	17
	Trient	$24\frac{1}{8}$	34	54	9	39	44	33
	Roveredo	$25\frac{6}{8}$	36	37	10	18	46	55
	Brixen	$16\frac{7}{8}$	24	16	6	45	31	1
Olmütz	Troppau	5	6	40	2	—	8	40
	Weisskirchen	$2\frac{4}{8}$	3	20	1	—	4	20
	Sternberg	$1\frac{1}{8}$	1	30	—	27	1	57
Prag	Pilsen	$6\frac{4}{8}$	8	40	2	36	11	16
	Eger	$11\frac{5}{8}$	15	30	4	39	20	9
	Marienbad	$11\frac{2}{8}$	15	—	4	30	19	30
	Carlsbad	$8\frac{4}{8}$	11	20	3	24	14	44
	Teplitz	6	8	—	2	24	10	24
	Saaz	$5\frac{7}{8}$	7	50	2	21	10	11
	Leitmeritz	$4\frac{2}{8}$	5	40	1	42	7	22
	Rumburg	$7\frac{7}{8}$	10	50	3	9	13	59
	Reichenberg	$7\frac{1}{8}$	9	30	2	51	12	21
	Jungbunzlau	$3\frac{5}{8}$	4	50	1	27	6	17
	Königgratz	7	9	20	2	48	12	8
	Böhm. Leippa	$5\frac{5}{8}$	7	30	2	15	9	45
	Gitschin	$6\frac{1}{8}$	8	10	2	27	10	37
	Klattau	$9\frac{2}{8}$	12	20	3	42	16	2
	Pisek	7	9	20	2	48	12	8
Mährisch-Ostrau *)	Krakau	$11\frac{2}{8}$	14	35	4	30	19	5
	Tarnow	16	20	$31\frac{2}{8}$	6	24	26	$55\frac{2}{8}$
	Rzeszow	$21\frac{3}{8}$	27	$14\frac{3}{8}$	8	33	35	$47\frac{3}{8}$
	Przemysl	$27\frac{3}{8}$	34	$44\frac{3}{8}$	10	57	45	$41\frac{3}{8}$
	Sambor	$30\frac{2}{8}$	38	20	12	6	50	26
	Stanislau	$40\frac{7}{8}$	51	$36\frac{7}{8}$	16	21	67	$57\frac{7}{8}$
	Kolomea	$46\frac{6}{8}$	58	$57\frac{4}{8}$	18	42	77	$39\frac{4}{8}$
	Czernowitz	52	65	$31\frac{2}{8}$	20	48	86	$19\frac{2}{8}$
	Lemberg	$33\frac{7}{8}$	42	$51\frac{7}{8}$	13	33	56	$24\frac{7}{8}$
	Brody	41	51	$46\frac{2}{8}$	16	24	68	$10\frac{2}{8}$
	Tarnopol	$42\frac{3}{8}$	53	$29\frac{3}{8}$	16	57	70	$26\frac{3}{8}$
	Kaschau	$26\frac{2}{8}$	28	5	10	30	38	35
	Teschen	$2\frac{2}{8}$	3	—	—	54	3	54
	Bielitz	$4\frac{6}{8}$	6	20	1	54	8	14

*) Estaffetten nach den bei Mährisch-Ostrau verzeichneten Orten sind nach Oderberg zu telegraphiren, von wo die Depesche nach Ostrau zu senden ist.

69.

Rozporządzenie ministerstwa finansów z dnia 15. Lutego 1850,

moc mające dla wszystkich w ogólnym celnym związku objętych krajów koronnych,

którem się zniża cło wychodowe od towarów palnych.

Cło wychodowe od towarów palnych, jako to: od nitek siarczanych, patyczków siarczanych, towarów siarką przyprawianych, zapałek, fidybusów do zapalania, ciał rakietniczych, lontów i zarzewi zabezpieczających, tak w obrotach handlowych z cudzym krajem, jak też w obrotach handlowych pośrednich na jeden krajcar od jednego cetnara wiedeńskiego *Sporco* zniża się.

Rozrządzenie to z tym dniem wstępuje w wykonanie, w którym takowe do każdego urzędu celnego dojdzie i tamże na placu urzędowym przybitem zostanie.

Krauss m. p.

70.

Rozrządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 15. Lutego 1850,

do akademickiego senatu uniwersytetu w Peszcie,

ktorem się prowizorycznie reguluje tok czynności władz akademicznych.

Aby aż do ostatecznego przetworzenia wszechnicy w Peszcie, wedle zasad wolności uczenia się i nauczania, tok czynności tamtejszych władz akademickich prowizorycznie uregulować, rozporządza się, co następuje:

1. Wszechnica podlega we wszystkich sprawach naukowych bezpośrednio ministerstwu oświecenia, wczysto administracyjnych sprawach zaś, pośrednio temuż, bezpośrednio c. k. komisarzowi, który prócz tego upoważniony jest także i w sprawach naukowych, jeżeli zwłoka niebezpieczeństwem grozi, zaprowadzić rozporządzenia, o których natychmiast ministerstwu doniesie.

2. Korespondencya władz akademickich z ministerstwem i odwrotnie, dzieje się przez c. k. komisarza.

3. Urzędujący obecnie prowizoryczny senat akademicki, jako też urzędujący dyrektorowie lub ich zastępcy, pozostają w swej działalności, dopóki nie zostaną ze strony rządu przez inne osoby zastąpione, albo dopóki, w skutek reformy uniwersytetu nie ustaną nadane im godności.

4. Urzędujący obecnie profesorowie każdego fakultetu, stanowią kolegium profesorskie. Każde z tych kolegiów włącznie dziekana fakultetu i supplentów zgromadza się regularnie i nadzwyczajnie pod prezydencyą dyrektora swego lub zastępcy onegoż, który zgromadzenie zwołuje. Professorowie i suplenci, obowiązani są znajdować się przy posiedzeniach takowych. Inne zgromadzenia fakultetowe tymczasowo miejsca nie mają.

5. Każde z tych kolegiow kieruje wszystkiemi sprawami swego naukowego oddziału, o ile te wedle istniejących przepisów lub zwyczaju, nie należą do senatu aka-

69.

Erlass des Finanzministeriums vom 15. Februar 1850,

wirksam für alle im allgemeinen Zollverbande begriffenen Kronländer,

wodurch der Ausgangszoll für Zündwaaren herabgesetzt wird.

Der Ausfuhrzoll für Zündwaaren, als: Schwefelfäden, Schwefelhölzchen und Schwefeleinschlag, Zündhölzchen, Zündfidibus, Zündfläschchen, Feuerwerkskörper, Lunden und Sicherheitszünder wird sowohl im Verkehre mit dem Auslande als auch im Zwischenverkehre auf einen Kreuzer für den Wiener Zentner Sporco herabgesetzt.

Diese Anordnung hat von dem Tage an in Wirksamkeit zu treten, an welchem dieselbe jedem Zollamte zukömmt und daselbst am Amtsplatze angeheftet wird.

Krauss m. p.

70.

Verordnung des Ministers des Cultus und Unterrichts vom 15. Februar 1850,

an den akademischen Senat der Universität zu Pesth,

wodurch der Geschäftsgang der akademischen Behörden provisorisch geregelt wird.

Um bis zur definitiven Umgestaltung der Universität zu Pesth nach den Principien der Lehr- und Lernfreiheit den Geschäftsgang der dortigen akademischen Behörden provisorisch zu regeln, wird Folgendes angeordnet:

1. Die Universität untersteht in allen Studienangelegenheiten unmittelbar dem Unterrichtsministerium, in rein administrativen Angelegenheiten aber mittelbar diesem, unmittelbar dem k. k. Commissär, welcher überdiess ermächtiget ist, auch in Studienangelegenheiten, wenn Gefahr am Verzuge ist, Anordnungen zu treffen, über welche er unverzüglich an das Ministerium berichtet.

2. Die Correspondenz der akademischen Behörden mit dem Ministerium und umgekehrt geht durch den k. k. Commissär.

3. Der gegenwärtig fungirende provisorische akademische Senat, so wie die fungirenden Directoren oder ihre Stellvertreter bleiben in ihrer Wirksamkeit, bis sie von der Regierung durch andere Personen ersetzt werden, oder die von ihnen bekleideten Würden in Folge der Reform der Universität entfallen.

4. Die gegenwärtig fungirenden Professoren einer jeden Facultät bilden das Professorencollegium. Jedes dieser Collegien mit Einschluss des Facultätsdecanes und der Supplenten versammelt sich regelmässig und ausserordentlich unter dem Vorsitze seines Directors oder des Stellvertreters desselben, welcher die Versammlung beruft. Die Professoren und Supplenten sind verpflichtet, bei diesen Sitzungen zu erscheinen. Andere Facultätsversammlungen finden einstweilen nicht Statt.

5. Jedes dieser Collegien leitet die sämmtlichen Angelegenheiten seiner Studienabtheilung, in so weit sie nicht nach den bestehenden Vorschriften oder der Gewohnheit, dem akademischen Senate obliegen, es beräth und beschliesst nach Stimmenmehrheit. Die Supplenten

demickiego, takowe obraduje i uchwala podług większości głosów. Suplenci jednak mają tylko głos poradczy, a nie stanowiący. Każdy członek ma prawo wnioskowania.

6. Dyrektor obowiązany jest wstrzymać wykonanie uchwały kollegium profesorskiego, jeżeli mniema, że pod względem na interesa i cele uniwersytetu, nie mógłby wziąść na się odpowiedzialność za takowe wykonanie. Tenże w takowym przypadku sprawę bezzwłocznie senatowi akademickiemu do rozstrzygnienia przedłożyć ma.

7. Na każde posiedzenie prowadzony będzie protokół, który zawierać ma przedmioty rozprawy, uchwały i te odrębne wota, których zaprotokołowania życzą sobie pojedynczy członkowie.

Sprawozdania, zapytania, wnioski, prożby i t. p., od kollegium, o ile są przedmiotami rozprawy, mają być w protokole wymienione, atoliż władzom nadwładnym odrębnie przedłożone. Protokoły roku szkolnego bieżącemi numerami oznaczone i przez wszystkich przytomnych podpisane być mają.

8. Wszelkie podania kollegiów profesorskich do c. k. komisarza albo ministeryum, idą przez senat akademicki, który je dalej przesłać ma wraz z sprawozdaniem konkomitacyjnem lub pojedyńczem swem „vidi“ opatrzone. Pojedyńcze posiedzeń protokoły na tej samej drodze, a to bezzwłocznie do ministeryum przesłane być mają, zkąd po przedsięwziętem wglądnieniu zwrócone będą.

9. Senat akademicki do zwyczajnych i nadzwyczajnych posiedzeń przez prezesa swego zwołany bywa, on obraduje i uchwala, prowadzi protokoły i je tak, jak kollegia profesorskie do wglądnienia do ministeryum przesyła.

A gdyż tym sposobem nauczycielom nadaje się wielki wpływ na sprawy uniwersytetu, przeto oczekuję, że go użyją do prawdziwego dobra zakładu.

Ci przytem na uwadze mieć winni, że prawdziwa umiejętność, a przez tę wykształcenie charakteru młodzieży, przeznaczeniem jest uniwersytetu. Starania przeto przyłożyć winni, aby każda umiejętność tak doskonale zastąpioną była, jak tego teraźniejszy stan rozwoju wymaga; rozważyć też mają, iż nauczyciele, którzy żądaniom czasu w tym względzie zadosyć uczynić zdolnymi nie są, działalność uniwersytetu osłabiają dla niesławy tegoż i dla szkody młodzieży. Dalej rozważyć mają, że uniwersytet od dziennej polityki wedle powołania swego zupełnie wolnym utrzymać się ma, i że to do najwięcej na karę zasługujących czynności należy, jeżeli mężowie do umysłowego wykształcenia młodzieży przeznaczeni, tęż albo wprost przez zbrodnie na zgubę prowadzą, albo przynajmniej przez polityczną agitacyą o czas jej wykształceniu poświęcony, a przeto o samo wykształcenie przyprawiają. Tylko wedle tych przepisów postępując, skutecznie działać będą dla dobra kraju, dla sławy uniwersytetu i swego własnego honoru, a przy tem zapewnieni być mogą mej jak najsilniejszej pomocy, inaczej bowiem przeciw wszelkiemu przecznemu działaniu wystąpiłbym z nieubłaganną surowością. Senat akademicki, dyrektorowie, pojedynczy profesorowie, wedle tego stosować się mają i odpowiedzialnymi zostają za wszystko, co czynią i co zaniedbują.

Thun m. p.

haben jedoch nur berathende, nicht beschliessende Stimme. Jedes Mitglied ist berechtiget Anträge zu stellen.

6. Der Director ist verpflichtet die Ausführung eines Beschlusses des Professorencollegiums zu sistiren, wenn er glaubt, diese Ausführung mit Rücksicht auf die Interessen und Zwecke der Universität nicht verantworten zu können. Er hat in einem solchen Falle die Sache unverzüglich dem akademischen Senate zur Entscheidung vorzulegen.

7. Ueber jede Sitzung wird ein Protokoll geführt, welches die Verhandlungsgegenstände, die Beschlüsse und diejenigen Separatvoten, welche einzelne Mitglieder aufgenommen wünschen, zu enthalten hat.

Berichte, Anfragen, Anträge, Gesuche u. dgl. des Collegiums, sind, insoferne sie Verhandlungsgegenstände bilden, in dem Protokoll anzuführen, jedoch abgesondert den vorgesetzten Behörden vorzulegen. Die Protokolle des Studienjahres sind mit fortlaufenden Nummern zu bezeichnen, und von sämmtlichen Anwesenden zu unterzeichnen.

8. Alle Eingaben der Professorencollegien an den k. k. Commissär oder an das Ministerium gehen durch den akademischen Senat, welcher sie mit einem Einbegleitungsberichte oder mit seinem einfachen „Vidi" versehen, weiter zu befördern hat. Die einzelnen Sitzungsprotokolle sind auf demselben Wege und zwar unverzüglich an das Ministerium einzusenden, von wo sie nach genommener Einsicht zurückkommen.

9. Der akademische Senat wird von seinem Präses zu ordentlichen und ausserordentlichen Sitzungen berufen, er beräth und beschliesst, führt Protokolle und sendet sie zur Einsicht an das Ministerium gleich den Professorencollegien.

Indem den Lehrern hiemit ein grosser Einfluss auf die Angelegenheiten der Universität eingeräumt wird, erwarte ich, dass sie denselben zum wahren Besten der Anstalt benutzen werden.

Sie haben dabei sich gegenwärtig zu halten, dass die Bestimmung der Universität die echte Wissenschaft und durch diese die Bildung des Charakters der Jugend ist. Sie haben daher zu sorgen, dass jede Wissenschaft so vollkommen vertreten werde, als der gegenwärtige Stand ihrer Entwickelung es erfordert: sie haben zu bedenken, dass Lehrer, welche den Anforderungen der Zeit in dieser Beziehung zu genügen nicht fähig sind, die Wirksamkeit der Universität zur Unehre derselben und zum Schaden der Jugend lähmen. Sie haben ferner zu bedenken, dass die Universität von der Tagespolitik ihrer Bestimmung nach sich vollkommen frei zu erhalten habe, und dass es zu den strafwürdigsten Handlungen gehöre, wenn Männer, welche bestimmt sind, die Jugend geistig zu bilden, sie entweder geradezu durch Verbrechen ins Verderben führen oder wenigstens durch politische Agitation um die Zeit ihrer Bildung und damit um die Bildung selbst betrügen. Nur indem sie nach diesen Anleitungen handeln, werden sie für das Wohl des Landes, für die Ehre der Universität und für ihre eigene Ehre erfolgreich wirken, und sie können dabei meiner kräftigen Unterstützung gewiss seyn, jedem entgegengesetzten Beginnen würde ich mit unnachsichtlicher Strenge entgegentreten. Der akademische Senat, die Directoren, die einzelnen Professoren, haben sich hiernach zu benehmen, und sie bleiben für das, was sie thun und was sie unterlassen, verantwortlich.

Thun m. p.

71.

Rozrządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 16. Lutego 1850,

1. do uniwersyteckiego konsystorza we Wiedniu i do akademickiego senatu po uniwersytetach w 2. Pradze, 3. Gracu, 4. we Lwowie, 5. w Krakowie, 6. Ołomuńcu i 7. Insbruku,

ktorem się objaśniają postanowienia prowizorycznej ustawy o organizacyi władz akademickich względem obieralności na godność rektora uniwersyteckiego.

Z powodu wniesionych tu wątpliwości: 1. czy na godność rektora takowi także zwyczajni profesorowie obieralnymi są, którzy nie przy tej wszechnicy, względem której o godność rektorską chodzi, lecz przy innej jakiej wszechnicy austryackiej ustanowieni byli, tudzież 2. czy w szczególności we Wiedniu i w Pradze równie tak jak to §. 11 prowizorycznej ustawy o organizacyi władz akademickich w ogólności wyraźnie oświadcza, także i takowe osoby na rektora obrane być mogą, które wprawdzie nie są już zwyczajnymi tam profesorami fakultetu, ale jednakowoż już były, widzi się ministeryum wyznań i oświecenia spowodowane oświadczyć:

Do 1. Ze słów w §§. 11 i 32 znajdujących się, wedle których ma być obranym rektor z fakultetu, więcej zaś jeszcze z wyraźnie w §. 33 przez ustawę wytkniętej natury nowego rektorowi przekazanego zakresu działalności wynika, że w ogólności tylko owe osoby na godność rektora obieralnemi są, które przy dotyczącej wszechnicy były lub są zwyczajnymi profesorami fakultetu, które przeto z tą w trwałym związku stoją albo przynajmniej stały.

Do 2. Z zamiaru prawodawcy przy porównaniu wstępnych słów §§. 11 i 32 i ich zestawieniu z §. 33-m, jasno się ukazującego, tudzież znajdującego się na końcu §. 32. odniesienia do treści §. 11, niemniej też jasno wypływa, że także i po uniwersytetach we Wiedniu i w Pradze, dla których wedle §. 26 postanowienia poprzednich paragrafów równie moc obowiązującą mają, i dla których wedle następujących paragrafów, bierne wyboru prawo do rektoratu raczej rozszerzeć jak ścieśnieć chciano, nietylko zwyczajni professorowie, w tych wszechnicach jeszcze uczący, lecz też i takowe osoby, które w takowych zwyczajnymi były profesorami, na rektorów obrane być mogą.

Thun m. p.

72.

Rozrządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 19. Lutego 1850,

do wiedeńskiego konsystorza uniwersyteckiego do akademickich senatów uniwersytetów w Pradze, Ołomuńcu, Gracu, Insbruku, we Lwowie, w Krakowie,

mocą którego kolegiom profesorskim przyznaje się prawo dozwalania kandydatom godności doktorskiej pod pewnemi warunkami wyjątków od dotychczas zwykłego trzechmiesięcznego przedziału między pojedyńczemi ścisłemi doktoratu egzaminami.

Względem przedziału między pojedyńczemi ścisłemi egzaminami w celu osiągnienia stopnia doktorskiego, nie istnieje po wszystkich wszechnicach austryackich pożądana jednostajność. Tak ku przywróceniu tejże, jak ku dokładniejszemu oznaczeniu

71.

Erlass des Ministers des Cultus und Unterrichts vom 16. Februar 1850,

1. an das Universitäts-Consistorium zu Wien und an den akademischen Senat der Universität, 2. zu Prag, 3. Gratz, 4. Lemberg, 5. Krakau, 6. Ollmütz und 7. Innsbruck,

wodurch die Bestimmungen des provisorischen Gesetzes über die Organisirung der akademischen Behörden bezüglich der Wählbarkeit zur Würde eines Universitäts-Rectors erläutert werden.

Ueber die angeregten Zweifel 1. ob zur Rectorswürde auch solche ordentliche Facultäts-Professoren wählbar sind, welche nicht an der Universität, um deren Rectorswürde es sich handelt, sondern an einer anderen österreichischen Hochschule angestellt waren, und 2. ob insbesondere in Wien und Prag ebenso wie es der §. 11 des provisorischen Gesetzes über die Organisirung der akademischen Behörden im Allgemeinen ausdrücklich erklärt, auch solche Personen zum Rector gewählt werden können, welche zwar nicht mehr ordentliche Facultäts-Professoren daselbst sind, aber es doch waren, findet das Ministerium des Cultus und Unterrichtes zu erklären:

Ad 1. Aus den in den §§. 11 und 32 vorkommenden Worten, wonach der Rector a u s der Facultät zu wählen ist, noch mehr aber aus der in dem §. 33 ausdrücklich von dem Gesetze erwähnten Natur des neuen dem Rector zugewiesenen Wirkungskreises ergibt sich, dass im Allgemeinen nur solche Personen, welche ordentliche Facultäts-Professoren an der betreffenden Hochschule sind oder waren, welche daher mit ihr in einem dauernden Zusammenhange stehen oder doch gestanden sind, zur Rectorswürde wählbar sind.

Ad 2. Aus der, bei Vergleichung der Eingangsworte der §§. 11 und 32 und ihrer Zusammenstellung mit dem §. 33 klar hervorleuchtenden Absicht des Gesetzgebers und aus der am Schlusse des §. 32 vorkommenden Hinweisung auf den Inhalt des §. 11 folgt aber eben so deutlich, dass auch an den Universitäten zu Wien und Prag, für welche nach §. 26 die Bestimmungen der früheren Paragraphe gleichfalls gelten und für welche, laut der folgenden Paragraphe das passive Wahlrecht zum Rectorate eher erweitert als beengt werden wollte, nicht blos an diesen Hochschulen noch lehrende ordentliche Professoren, sondern auch solche Personen, welche an denselben ordentliche Professoren waren, zu Rectoren gewählt werden können.

Thun *m. p.*

72.

Erlass des Ministers des Cultus und Unterrichts vom 19. Februar 1850,

an das Wiener Universitäts-Consistorium, dann an die akademischen Senate der Universitäten zu Prag, Ollmütz, Gratz, Innsbruck, Lemberg, Krakau,

wodurch den Professoren-Collegien das Recht eingeräumt wird, den Candidaten der Doctorswürde von dem bisher üblichen Zwischenraume von drei Monaten zwischen den einzelnen strengen Doctorats-Prüfungen unter gewissen Bedingungen Ausnahmen zuzugestehen.

In Ansehung des Zwischenraumes zwischen den einzelnen strengen Prüfungen zur Erlangung der Doctorswürde besteht nicht an allen österreichischen Universitäten die wünschenswerthe Gleichförmigkeit. Zur Herstellung derselben und zu einer genaueren Bestimmung des

rozrządzenia ministeryalnego z d. 16. Kwietnia 1848. przez które fakultetowym przełożonym fakultetu lekarskiego we Wiedniu do woli zostawiono, skrócać przepisane przedziały czasu dla pilnych i utalentowanych kandydatów, widzi się ministeryum publicznego oświecenia spowodowanem, prowizorycznie rozporządzić: iż trzechmiesięczny przedział czasu między pojedyńczemi rygorozami, częścią ustawami, częścią zwyczajem zaprowadzony, po wszystkich austryackich uniwersytetach na przyszłość wprawdzie za regułę służyć ma, że atoli kollegiom profesorskim zezwolono, po wglądnieniu w protokół na ścisłe doktoratu egzamina prowadzony, i z dostatecznem rozstrząśnieniem dozwolić wyjątków od onej reguły tym kandydatom, którzy przy swym ostatnią razą złożonym ścisłym egzaminie jednogłośnie approbowanymi zostali.

Thun m. p.

73.

Rozporządzenie ministra sprawiedliwości zgodnie z ministrem kultury krajowej i górnictwa z dnia 24. Lutego 1850,

do górniczo-sądowych senatów krajów koronnych Austryi poniżej i powyżej Ensu, Solnogrodu, Czech, Morawii i Szląska, Tyrolu i Vorarlbergu, Styryi, Karyntyi i Krainy,

względem przyszłego uwidocznienia książek górniczych i górniczo-lennych prenotacyi.

Przy wyrzeczonem, w §^fie 22. przez Najjaśniejszego Pana zatwierdzonych zarysów przyszłego sądów urządzenia, zupełnem oddzieleniu sądownictwa górniczego od administracyi górnictwa i hutnictwa, i w skutek zatwierdzonego przez Najjaśniejszego Pana zaprowadzenia senatów górniczo-sądowych przy oznaczonych sądach krajowych w pojedyńczych krajach koronnych, zachodzi potrzeba, wydać osobliwe rozporządzenia względem przyszłego uwidocznienia górniczych ksiąg i górniczo-lennych prenotacyj, które dopóty zachowane być mają, dopóki przyszła ustawa górnicza nie będzie zawierała inne ku temu rozporządzenia.

W skutek tego zgodziły się ministerya sprawiedliwości i kultury krajowej i górnictwa na rozporządzenie następne, które od czasu działalności górniczo-sądowych senatów w krajach koronnych, organizacyi sądowej podległych, wejść ma w zastosowanie tak u nich samych jak u dotyczących władz górniczo-lennych.

§. 1.

Władze górniczo-lenne obowiązane są, ile razy zrządzają, czy to z własnej urzęwej mocy, czy też w skutek osobnego rozrządzenia ministerstwa kultury krajowej i górnictwa, nowe górnictwem obdarzenie (nadanie lenna), albo ile razy nadają nową koncessyą na założenie tłuczarni, oczyszczalni, huty lub hamerni, o ile uprawnienia takowe, podług dotychczasowych prawnych postanowień, przedmiotem są księgi górniczej, natychmiast o tem okolicznie donieść gorniczo-sądowemu, w każdym kraju koronnym naznaczonemu senatowi tego sądu krajowego, w którego górniczo-sądowym okręgu znajduje się to nowe uprawnienie.

§. 2.

Doniesienie to rozciągać się ma na jak najdokładniejsze oznaczenie miejscowego położenia nowego uprawnienia pod załączeniem onego planu, który nadaniu za podsta-

Ministerial-Erlasses vom 16. April 1848, durch welchen es den Facultätsvorständen der medizinischen Facultät in Wien überlassen wurde, die vorgeschriebenen Intervalle bei fleissigen und talentvollen Candidaten abzukürzen, findet sich das Ministerium des öffentlichen Unterrichts veranlasst, provisorisch anzuordnen: dass der theils durch Gesetze, theils durch das Herkommen eingeführte Zwischenraum von drei Monaten zwischen den einzelnen Rigorosen an allen österreichischen Universitäten in Zukunft zwar als Regel gelten solle, dass es jedoch den Professoren-Collegien eingeräumt sei, nach genommener Einsicht in das über die strengen Doctorats-Prüfungen geführte Protokoll und mit reiflicher Erwägung Ausnahmen hievon denjenigen Candidaten zuzugestehen, welche bei der von ihnen zuletzt abgelegten strengen Prüfung mit Stimmeneinhelligkeit approbirt worden sind.

Thun m. p.

73.

Verordnung des Ministers der Justiz einverständlich mit dem Minister für Landescultur und Bergwesen vom 24. Februar 1850,

an die berggerichtlichen Senate der Kronländer Oesterreich unter und ob der Enns, Salzburg, Böhmen, Mähren und Schlesien, Tirol und Vorarlberg, Steiermark, Kärnthen und Krain,

wegen der künftigen Evidenzhaltung der Bergbücher und Berglehensvormerkungen.

Bei der durch den §. 22 der a. h. genehmigten Grundzüge der künftigen Gerichtsverfassung ausgesprochenen vollständigen Trennung der Berggerichtsbarkeit von der Verwaltung des Berg- und Hüttenwesens und in Folge der a. h. genehmigten Errichtung berggerichtlicher Senate bei den bestimmten Landesgerichten in den einzelnen Kronländern tritt die Nothwendigkeit ein, über die künftige Evidenzhaltung der Bergbücher und Berglehensvormerkungen besondere Vorschriften zu erlassen, welche in so lange bis das künftige Berggesetz hierüber andere Anordnungen enthalten wird, zu beobachten seyn werden.

In Folge dessen haben sich die Ministerien der Justiz und für Landescultur und Bergwesen zu der nachfolgenden Verordnung vereinigt, welche von dem Zeitpuncte der Wirksamkeit der berggerichtlichen Senate in den, der Gerichtsorganisation unterzogenen Kronländern bei denselben und bei den einschlägigen Berglehensbehörden in Anwendung zu treten hat.

§. 1.

Die Berglehensbehörden sind verpflichtet, so oft von denselben entweder aus eigener Amtswirksamkeit oder in Folge einer besonderen Verfügung des Ministeriums für Landescultur und Bergwesen eine neue Bergbauverleihung (Belehnung) oder eine neue Poch-Waschwerkshütten- oder Hammerwerks-Concession ertheilt wird, in soferne diese Berechtigungen nach den bisherigen gesetzlichen Bestimmungen ein Gegenstand des Bergbuches sind, hievon dem in jedem Kronlande bestimmten berggerichtlichen Senate desjenigen Landesgerichtes, in dessen Berggerichts-Sprengel sich diese neue Berechtigung befindet, alsogleich die umständliche Anzeige zu machen.

§. 2.

Diese Anzeige hat sich auf die möglichst genaue Bezeichnung der Ortslage der neuen Berechtigung unter Beilegung jenes Planes, welcher der Verleihung zum Grunde

wę służył, tudzież na jasno wyrażoną objętość uprawnienia i na wyszczególnienie imion i miejsc zamieszkania tych osób, którym uprawnienie to jako własność montanistyczną nadano, i oraz do doniesienia takowego zaalegowany być musi oryginał nadania lub dokument koncessyi.

§. 3.

Jeżeli do dokładniejszego miejscowego oznaczenia takowego nadania (nadania lenna) przedsięwzięto szczególne czynności oznaczenia granic (wsadzenia kamieni w doły), albo jeżeli takowe urzędowe czynności górniczo-lennej władzy względem dawniejszych nadań (nadań lenna) dopiero później nastąpiły, natenczas też i protokoły ku temu sporządzone, formalnościami wedle urządzenia sądowego opatrzone, przynależącemu górniczo-sądowemu senatowi bez zwłoki udzielone być mają.

§. 4.

Górniczo-sądowe senaty mają wciągnienie aktów, dotyczących nabycia, w księgi górnicze, u nich prowadzić się mające, wedle powszechnych przepisów, względem ułożenia i prowadzenia ksiąg górniczych wydanych, zarządzić, potem oryginalny dokument nadania (koncessyi) zatwierdzić i go do dotyczącej władzy górniczo-lennej, do uzupełnienia swych ksiąg prenotacyjnych i do dalszego przesłania dla strony, odesłać; jako też zawidymowany tegoż odpis, do zbioru dokumentów księgi górniczej złożyć.

§. 5.

Jeżeliby nowego górniczego uprawnienia, albo hutniczej koncessyi wyraźnie jako podobną w księdze górniczej już wciągnioną montanistyczną własność żądano, a przez górniczo-lenną władzę w ten sposób udzielono, jak się to np. przy górniczych nadmiarach zawsze, przy rozszerzeniach hutniczych i hamerniczych po największej części dzieje; natenczas senat górniczo-sądowy spowodować ma tylko uzupełnienie przedmiotowego stanu posiadania przy onej istności górniczej księgi, do której, wedle treści dokumentu, nowe nadanie nastąpiło.

§. 6.

Protokoły oznaczenia granic (wsadzenia kamieni w doły) przez górniczo-lenne władze, górniczo-sądowym senatom wedle §. 3-go udzielone, przesłać należy urzędowi, księgi górnicze prowadzącemu, w celu tego jednostajnego postępowania jak z samym dokumentem nadania (§. 4).

§. 7.

Jeżeliby górniczo-lenna władza przyjęła dobrowolne, zupełne, albo częściowe złożenie górniczego uprawnienia, w księdze górniczej znajdującego się, koncessyi na założenie tłuczarni, oczyszczalni, huty lub hamerni, albo jeżeliby taż wedle urządzeń górniczych, hutniczych i hamerniczych w prawnej mocy jeszcze istniejących, zawyrokowała utratę powyższego uprawnienia albo koncessyi (takowe uznała za lenno-cesarskie zawakowane), i jeżeli stał się wyrok takowy prawomocnym, tedy górniczo-lenna władza przesłać ma dotyczący akt oryginalny do przynależącego górniczo-sądowego senatu, z upraszaniem o spowodowanie wykreślenia w księdze górniczej nazad złożonego, lub za zawakowane uznanego uprawnienia.

§. 8.

Senat górniczo-sądowy wykreślenie takowe w księdze górniczej rozrządzić, o tem intabulowanych wierzycieli, jeżeli takowi się znajdują, zawiadomić, potem uweryfikowany

lag, den deutlich ausgedrückten Umfang der Berechtigung und die Angabe der Namen und Wohnorte derjenigen Personen zu erstrecken, welchen diese Berechtigung als ein montanistisches Eigenthum verliehen wurde, und muss mit der Original-Verleihung oder Concessions-Urkunde belegt seyn.

§. 3.

Sind zur genaueren örtlichen Bezeichnung einer solchen Verleihung (Belehnung) besondere Acte der Vermarkung (Verlochsteinung) aufgenommen worden oder haben derlei Amtshandlungen der Berglehensbehörde rücksichtlich älterer Verleihungen (Belehnungen) erst nach der Hand stattgefunden, so sind auch die hierüber aufgenommenen mit den gerichtsordnungsmässigen Förmlichkeiten versehenen Protokolle dem zuständigen berggerichtlichen Senate ohne Verzug mitzutheilen.

§. 4.

Die berggerichtlichen Senate haben die Eintragung der Erwerbungsacte in die bei denselben zu führenden Bergbücher nach den über die Anlegung und Führung der Grundbücher erlassenen allgemeinen Vorschriften zu verfügen, die Original-Verleihungs- (Concessions-) Urkunde hiernach zu ratificiren, und an die betreffende Berglehensbehörde zur Vervollständigung ihrer Vormerkbücher und weiteren Zustellung an die Partei zurückzusenden; sowie eine vidimirte Abschrift davon bei der Urkunden-Sammlung des Bergbuches zu hinterlegen.

§. 5.

Wird eine neue Bergbauberechtigung oder Hütten-Concession ausdrücklich zu einem ähnlichen, bereits in dem Bergbuche vorgetragenen montanistischen Eigenthume begehrt, und von der Berglehensbehörde in der Art ertheilet, wie diess z. B. bei Ueberschaaren immer, bei Hütten- und Hammerwerks-Erweiterungen grösstentheils der Fall ist, so hat der berggerichtliche Senat nur die Ergänzung des objectiven Besitzstandes bei jener Bergbuchs-Entität zu veranlassen, zu welcher nach Inhalt der Urkunde die neue Verleihung erfolgte.

§. 6.

Die von den Berglehensbehörden den berggerichtlichen Senaten nach §. 3 mitgetheilten Vermarkungs- (Verlochsteinungs-) Protokolle sind der Bergbuchführung zur gleichmässigen Behandlung wie der Verleihungsurkunde selbst (§. 4) zuzuordnen.

§. 7.

Wird von der Berglehensbehörde die freiwillige, gänzliche oder theilweise Zurücklegung einer, im Bergbuche vorkommenden Bergwerksberechtigung, Poch-, Waschwerks-, Hütten- oder Hammerwerks-Concession angenommen, oder nach den, noch in gesetzlicher Kraft stehenden Berg-, Hütten- und Hammerordnungen auf den Verlust derselben erkannt (dieselben in das landesfürstliche Freie verfallen erkläret), und ist ein solches Erkenntniss rechtskräftig geworden, so hat die Berglehensbehörde den diessfälligen Originalact dem zuständigen berggerichtlichen Senate mit dem Ersuchen um Veranlassung der Löschung der zurückgelegten oder frei erklärten Berechtigung im Bergbuche zu übermitteln.

§. 8.

Der berggerichtliche Senat hat diese Löschung im Bergbuche zu verfügen, die etwa intabulirten Gläubiger hievon zu verständigen, den hiernach verificirten Amtsact aber mit

akt urzędowy, zatrzymawszy jednak zawidymowany odpis dla zbioru dokumentów księgi górniczej, górniczo-lennej władzy dla dalszej czynności urzędowej zwrócić.

§. 9.

Górniczo-sądowy senat obowiązany jest, o każdej w górniczej księdze rozrządzonej zmianie własności istności w górniczej księdze wciągnionej, wiadomość podać dotyczącej górniczo-lennej władzy do sprostowania ksiąg prenotacyjnych.

§. 10.

Podobne zawiadomienie górniczo-lennej władzy ma ze strony górniczo-sądowego senatu wtedy nastąpić, jeżeli do stanu obciążenia górniczo-książkowej istności przyjęto takowe umowy, sędziowskie wyroki, pozwolenia egzekucyjne lub sekwestracyjne, które się do ograniczenia lub rozszerzenia technicznego prowadzenia montanistycznego uprawnienia odnoszą, o czem władza górniczo-lenna, jako władza górniczo-nadzorowa i górniczo-policyjna, koniecznie wiadomość mieć musi. Przytem samo przez się rozumie się, że górniczo-lenna władza także i o rozrządzonem wykreśleniu takowego byłego w księdze górniczej wciągnionego zobowiązania przez górniczo-sądowy senat wiadomość otrzymać musi.

Schmerling m. p.

74.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 24. Lutego 1850,

do dyrekcyi rządowego telegrafu,

obwieszczające, iż począwszy od 3. Marca 1850. telegraficzna prywatna korespondencya także i między Presburgiem a innemi ku temu już przeznaczonemi miejscami otworzoną będzie.

Począwszy od 3. Marca 1850. przyjęte będą także i w stacyi rządowego telegrafu w Presburgu prywatne depesze do przesłania do stacyi telegraficznych, dla prywatnych obrotów już otworzonych, przy czem w zastósowanie wejść mają należytości taryfowe, w obwieszczonych prowizorycznych postanowieniach względem użycia rządowego telegrafu ze strony publiczności dla linii między Wiedniem a Presburgiem już ustanowione.

75.

Rozrządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 28. Lutego 1850,

do najwyższego trybunału sądowego i do sądów apelacyjnych we Wiedniu i we Lwowie,

oświadczające, iż zastępywanie poddańczych niegdyś gmin w Galicyi przez galicyjski urząd fiskalny przy amortyzacyi i windykacyi obligacyi jeszcze i nadal tymczasowo trwać ma.

Ministeryum sprawiedliwości w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych i owem finansów, widzi się spowodowanem rozporządzić, iż zobowiązanie galicyjskiego urzędu fiskalnego do zastąpienia tamtejszo-krajowych, z stosunku poddańczego wystąpionych gmin tak przy amortyzacyi ich zagubionych wschodnio-galicyjskich, wojennej pożyczki i liwerunków w naturze dotyczących obligacyi jak przy windykacyi takowych, z niezważaniem na przepisane formalności pozbytych obligacyi, tudzież, iż

Rückbehaltung einer vidimirten Abschrift für die Urkunden-Sammlung des Bergbuches der Berglehensbehörde zur weiteren Amtshandlung zurückzustellen.

§. 9.

Der berggerichtliche Senat ist verpflichtet, jede in dem Bergbuche verfügte Eigenthumsänderung einer Bergbuchs-Entität der betreffenden Berglehensbehörde zur Richtigstellung ihrer Vormerkbücher bekannt zu geben.

§. 10.

Eine gleiche Verständigung der Berglehensbehörde hat von Seite des berggerichtlichen Senates dann zu erfolgen, wenn in den Belastungsstand einer Bergbuchsentität solche Verträge, richterliche Erkenntnisse, Executions- oder Sequestrations-Bewilligungen aufgenommen worden sind, die sich auf eine Beschränkung oder Erweiterung des technischen Betriebes einer montanistischen Berechtigung beziehen, von welcher die Berglehensbehörde als Bergoberaufsichts- und Bergpolizei-Behörde nothwendig Kenntniss haben muss. Wobei es sich von selbst versteht, dass die Berglehensbehörde auch von der verfügten Löschung einer derlei bestandenen in dem Bergbuche eingetragenen Verbindlichkeit durch den berggerichtlichen Senat Kenntniss erhalten muss.

Schmerling *m. p.*

74.

Verordnung des Handelsministeriums vom 24. Februar 1850,

an die Staats-Telegraphen-Direction,

wodurch kundgemacht wird, dass vom 3. März 1850 angefangen die telegraphische Privat-Correspondenz auch zwischen Pressburg und den übrigen hiezu bereits bestimmten Orten eröffnet werde.

Vom 3. März 1850 angefangen werden auch in der Staats-Telegraphenstation Pressburg Privatdepeschen zur Beförderung nach den bereits für den Privatverkehr eröffneten Telegraphen-Stationen angenommen, wobei die in den veröffentlichten provisorischen Bestimmungen über die Benützung der Staats-Telegraphen von Seite des Publikums für die Linie Wien-Pressburg bereits festgesetzten Tarifgebühren in Anwendung zu kommen haben.

Bruck *m. p.*

75.

Erlass des Justizministeriums vom 28. Februar 1850,

an den obersten Gerichtshof und die Appellationsgerichte zu Wien und Lemberg,

wodurch die einstweilige Fortdauer der Vertretung der ehemals unterthänigen Gemeinden in Galizien durch die galizische Kammerprocuratur bei Amortisirung und Vindicirung von Obligationen ausgesprochen wird.

Das Justizministerium hat sich einverständlich mit dem Ministerium des Innern und jenem der Finanzen zu der Verfügung bestimmt gefunden, dass die Verpflichtung der galizischen Kammerprocuratur zur Vertretung der dortländigen, aus dem Unterthansverhältnisse getretenen Gemeinden bei Amortisirung ihrer in Verlust gerathenen ostgalizischen Kriegsdarlehens- und Naturallieferungs-Obligationen und bei Vindicirung solcher, mit Ausserachtlassung der vorgeschriebenen Förmlichkeiten veräusserten Obligationen, dann die

podobne zobowiązanie c. k. nadwornej i n. a. prokuratury kamery względem amortyzacyi w monecie konwencyjnej prowizye przynoszących zapisów długu Stanu obligacyi kamery nadwornej i banku miasta Wiednia, jeszcze i nadal dopóty trwać ma, dopóki nie wejdzie w życie nowa ustawa gminna i nowa organizacya władz sądowych w Galicyi.

Schmerling m. p.

76.

Rozrządzenie ministerstwa finansów z dnia 1. Marca 1850,

do władz krajowych wszystkich krajów koronnych, oprócz królestwa Lombardzko-Weneckiego,

którem się obwieszcza postępowanie z cztero-procentowemi czesko-stanowemi obligacyami eraryalnemi na dniu 1. Marca 1850. w Seryi 462 przelosowanemi tudzież z niższo-austryackiemi stanowemi obligacyami eraryalnemi tej samej stopy prowizyi, jakoteż z niemieckiemi biletami pieniężnemi 6-krajcarowemi lit. D. na tym samym dniu przelosowanemi.

Odnośnie do okólnego rozporządzenia niższo-austryackiego rządu z dnia 29-go Października 1829 *), do wiadomości podaje się, iż przelosowane na dniu 1. Marca t. r. w Seryi 462 obligacye dawniejszego długu stanu, a mianowicie czesko-stanowe 4-procentowe obligacye eraryalne Nru. 164.856 z jedną-trzydziestą drugą, summy kapitałowej, tudzież niższo-austryackie stanowe obligacye eraryalne 4-procentowe od Nru. 9.045. aż do 11.151 wedle postanowień Najwyższego patentu z dnia 21. Marca 1818. **) na nowe, podług pierwotnej stopy procentowej w monecie konwencyjnej prowizyą przynoszące zapisy długu Stanu wymieniane będą.

Dalej przedsięwzięto także na dniu 1. t. m. przelosowanie niemieckich biletów pieniężnych, przy czem Seryą lit. *D.* onychże we wartości 6-krajcarowej wyciągnięto.

Przeto więc każdy literą *D.* oznaczony bilet 6-krajcarowy w ciągu dwóch miesięcy, rachując od dnia 2. Kwietnia 1850. za sześć krajcarów srebrną monetą zdawkową właśnie w przeznaczonej ku temu kasie wymieniawczej we Wiedniu, lub w głównych kasach krajowych i kameralnych urzędach płatniczych w krajach koronnych oprócz niższej Austryi wymieniony, zresztą zaś i po upływie wyż namienionego terminu, do zapłat gotówką u publicznych kas bez przeszkody użyty być może.

Względem przelosowania tych biletów pieniężnych i skutku tegoż, nadto jeszcze obwieszczenie w urzędowej części gazety krajowej umieszczonem być ma.

Krauss m. p.

---

*) W n. a. zbiorze ustaw prowincyonalnych, 11. tom, str. 807.

**) W zbiorze politycznych ustaw i rozporządzeń, 46. tom, str. 16.

gleiche Verbindlichkeit der k. k. Hof- und n. ö. Kammerprocuratur rücksichtlich der Amortisirung der in Conventions-Münze verzinslichen Staatsschuldverschreibungen der Hofkammer- und der Wiener Stadt-Banco-Obligationen noch fortzudauern habe, bis das neue Gemeindegesetz und die neue Organisirung der Justizbehörden in Galizien in das Leben getreten seyn wird.

Schmerling m. p.

76.

Erlass des Finanzministeriums vom 1. März 1850,

an die Landesbehörden aller Kronländer, ausser dem lombardisch-venetianischen Königreiche,

womit die Behandlung der am 1. März 1850 in der Serie 462 verlosten böhmisch-ständischen Aerarial-Obligationen zu 4 Percent, dann nieder-österreichisch ständischen Aerarial-Obligationen von demselben Zinsfusse, so wie auch der an demselben Tage in die Verlosung gefallenen deutschen Münzscheine zu 6 Kreuzer lit. D kundgemacht wird.

Mit Beziehung auf die Circular-Verordnung der nieder-österreichischen Regierung vom 29. October 1829 *) wird bekannt gemacht, dass die am 1. März d. J. in der Serie 462 verlosten Obligationen der älteren Staatschuld, und zwar die böhmisch-ständische Aerarial-Obligation zu 4 Percent Nr. 164.856 mit einem Zweiunddreissigstel der Capitalssumme, dann die niederösterreichisch-ständischen Aerarial-Obligationen zu 4 Percent von Nr. 9045 bis 11.151 nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Patentes vom 21. März 1818 **) gegen neue, zu dem ursprünglichen Zinsfusse in Conventions-Münze verzinsliche Staatsschuldverschreibungen umgewechselt werden.

Ferner ist auch am 1. d. M. eine Verlosung der deutschen Münzscheine vorgenommen, und hiebei die Serie lit. D von jenen zu 6 Kreuzer gezogen worden.

Hiernach kann jeder mit dem Buchstaben D bezeichnete Münzschein zu 6 Kreuzer innerhalb zwei Monaten vom 2. April 1850 an gerechnet, gegen sechs Kreuzer in Silberscheidemünze bei der eigens hierzu bestimmten Verwechslungscasse in Wien, oder bei den Landeshauptcassen und Cameral-Zahlämtern in den Kronländern ausser Niederösterreich umgewechselt, übrigens aber auch nach Ablauf der oben erwähnten Frist zu Barzahlungen an öffentlichen Cassen ohne Anstand verwendet werden.

Ueber diese Münzschein-Verlosung und deren Wirkung ist noch ausserdem eine Kundmachung in den ämtlichen Theil der Landeszeitung einzurücken.

Krauss m. p.

---

*) In der niederösterreichischen Prov. G. S. 11. B. S. 807.
**) In der Sammlung der politischen Gesetze und Verordnungen. 46 B. S. 16.

77.

Rozrządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 1. Marca 1850,

do sądów apelacyjnych we Wiedniu, w Pradze, Bernie, Celowcu, Insbruku i we Lwowie.

którem się przemijająco aż do wydania ustawy o egzaminach rządowych rozporządza, że izraelici, którzy się do egzaminów sędziowskich, nawet bez wykazania się z odbytego egzaminu, lub frekwentacyi z prawa kościelnego zgłaszają, bez przeszkody do takowych przypuszczeni być mają; że atoliż w takowych przypadkach egzamin na urząd cywilno-sędziowski, także i do tych części prawa kościelnego rozciągniętym być ma, które sędzi austryackiemu znać potrzeba.

Z uwagi na to, że zaszły przypadki, w których upraszaniu izraelitów o przypuszczenie do egzaminów sędziowskich, przy istnieniu §. 1-go praw politycznych w Najwyższym patencie z dnia 4. Marca 1849. zagwarantowanych i §. 28-go konstytucyi państwa austryackiego, tę tylko przeszkodę robiono, że w ich zaświadczeniach ukończonych studyów prawnych, zaświadczenia frekwentacyi lub egzaminu z prawa kościelnego brakuje.

Dalej z uwagi na to, że wedle rozrządzenia ministerstwa oświecenia z dnia 20. Stycznia 1850. L. 8952, do konsystorza uniwersyteckiego we Wiedniu i do senatów akademickich w Pradze, Ołomuńcu, Krakowie, Lwowie, Gracu i Insbruku, od zakazu egzaminowania izraelitów z prawa kościelnego o tyle, o ile ogólnie egzamina podług nowszych ustaw szkolnych jeszcze dopuszczalne są, od zakazu zaś udzielania im zaświadczeń frekwentacyjnych z uczęszczania (nigdy nie zakazanego) tychże odczytów bezwarunkowo odstąpić się winno; tudzież w słusznem uwzględnieniu, iż, jeżeliby studenci izraelskiej konfessyi już ukończyli dotąd istniejące *jurydyczne czterolecie akademiczne*, z jedynym wyjątkiem nauki prawa kościelnego, nigdy na nich obowiązkowo nie włożonej, takowych do dodatkowego uczęszczania na ten ostatni już też zobowiązać nie można;

Nakoniec, z uwagi na to, że wkrótce ustawa o egzaminach rządowych, warunki przypuszczenia do takowych, i przedmioty wedle praktycznego kierunku kandydata, bez względu na religijne jego wiary zeznanie, postanowi, widzę się spowodowanym, w porozumieniu z ministrem oświecenia, tymczasowo rozporządzić:

Izraelitom, o przypuszczenie do egzaminów na urząd sędziowski się zgłaszającym i załączającym wszelkie prawne wymagania, wyjąwszy zaświadczenie frekwentacyi lub egzaminu z nauki prawa kościelnego, mają sądy apelacyjne stosowny termin do przedsięwzięcia egzaminu, z tym dodatkiem wyznaczyć, że także i te części prawa kościelnego, które sędzi austryackiemu znać potrzeba, przedmiotem będą egzaminu na urząd cywilno-sędziowski, i w tymże kierunku także egzamin przedsięwziąść.

Schmerling m. p.

77.

Erlass des Justizministeriums vom 1. März 1850,

an die Appellationsgerichte zu Wien, Prag, Brünn, Klagenfurt, Innsbruck und Lemberg,

wodurch transitorisch, bis zur Erlassung eines Gesetzes über die Staatsprüfungen verfügt wird, dass Israeliten, welche sich zu den Richteramtsprüfungen auch ohne Ausweis über die Prüfung oder Frequentation aus dem Kirchenrechte melden, allerdings zu denselben zugelassen werden sollen; dass jedoch in diesen Fällen die Civilrichteramtsprüfung auch auf jene Theile des Kirchenrechtes auszudehnen sei, welche der österreichische Richter zu kennen nothwendig hat.

In Erwägung, dass Fälle vorgekommen sind, in welchen dem Ansuchen von Israeliten, um Zulassung zu den Richteramtsprüfungen, bei dem Bestande des §. 1 der im a. h. Patente vom 4. März 1849 gewährleisteten politischen Rechte und des §. 28 der öster. Reichsverfassung nur das Bedenken entgegengestellt wurde, dass in ihren Zeugnissen über die vollendeten Rechtsstudien jenes über die Frequentation oder die Prüfung aus dem Kirchenrechte mangle;

in weiterer Erwägung, dass es nach dem Erlasse des Unterrichtsministeriums vom 20. Jänner 1850, Z. 8952, an das Universitätsconsisterium in Wien, und an die akademischen Senate zu Prag, Olmütz, Krakau, Lemberg, Gratz und Innsbruck von dem Verbote, die Israeliten über das Kirchenrecht zu prüfen, in so weit, als überhaupt Prüfungen nach den neueren Studiengesetzen noch zulässig sind, von dem Verbote aber ihnen über den (nie untersagten) Besuch dieser Vorlesungen Frequentationszeugnisse auszustellen unbedingt abzukommen habe; ferner in billiger Berücksichtigung, dass, in so weit Studirende israelitischer Confession das bisher bestandene juridische quadriennium academicum *mit alleiniger Ausnahme des ihnen nicht auferlegt gewesenen Kirchenrechtsstudiums bereits vollendet haben, denselben eine Nachtragsfrequentation des letztern nicht wohl zur Pflicht gemacht werden könne;*

endlich in Erwägung, dass demnächst ein Gesetz über Staatsprüfungen die Bedingungen der Zulassung zu denselben, und die Gegenstände je nach der praktischen Richtung des Candidaten, ohne Rücksicht auf sein religiöses Glaubensbekenntniss bestimmen wird; finde ich im Einvernehmen mit dem Unterrichtsminister einstweilen zu verfügen:

Die Appellationsgerichte haben, wenn sich ein Israelite um Zulassung zu den Richteramtsprüfungen meldet, und alle gesetzlichen Erfordernisse bis auf den Beleg der Frequentation oder der Prüfung aus dem Studium des Kirchenrechtes beibringt, demselben ohne weiters einen angemessenen Termin zur Vornahme der Prüfung mit dem Bedeuten anzuberaumen, dass auch jene Theile des Kirchenrechtes, welche der österreichische Richter zu kennen nothwendig hat, Gegenstand der Civilrichteramts-Prüfung seyn werden, und in dieser Richtung auch die Prüfung vorzunehmen.

Schmerling *m. p.*

78.

Rozrządzenie ministra finansów z dnia 3. Marca 1850,

działające dla krajów koronnych, w których rozporządzenie z dnia 9. Lutego 1850. roku (dziennik praw państwa Nro 48) moc ma,

względem terminów, po upływie których stęplowa skala II. do dawniejszych wekslów zastosowaną być ma.

Z powodu uczynionego zapytania, oświadcza się, iż przy wekslach w kraju cudzym lub w kraju tutejszym, od należytości wolnym, wystawionych, i w kraj tutejszy należytościom podległy, przeniesionych, a przed dniem 15. Marca b. r. wystawionych, 6. i 12. miesięczne przepisane termina, w rozporządzeniu z d. 9. Lutego b. r. (dziennik praw państwa i rządu Nro 48), tudzież w taryfie względem należytości pod liczbą pozycyi 96/113 (dziennik praw państwa i rządu Nro 50), po upływie których, zastósowanie korzystniejszej skali I. ustać, a toż skali II. wstąpić ma, w zgodności z zasadą, na której postanowienia *c)* i *f)* IV. obwieszczającego patentu z dnia 9. Lutego t. r. się zasadzają, począwszy od dnia działalności rozporządzenia z dnia 9 Lutego b. r., t. j. od dnia 15 Marca, porachowane być mają.

Krauss m. p.

79.

Rozrządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 4. Marca 1850,

do szefa krajowego w Galicyi,

którem oświadcza się, iż w skutek Najwyższej uchwały, przypuszczenie amnestyonowanych księży do opieki dusz, zawisło od poprzedniego zezwolenia szefa krajowego.

Najwyższą uchwałą z dnia 11 Lutego b. r. raczył Najjaśniejszy Pan postanowić, iż Najwyższą uchwałą z dnia 26. Maja 1848. zezwolone przypuszczenie amnestyonowanych księży do opieki dusz, także od poprzedniego zezwolenia szefa krajowego zawisło.

Thun m. p.

78.
Erlass des Finanzministers vom 3. März 1850,

wirksam für die Kronländer, in denen die Verordnung vom 9. Februar 1850 (Reichsgesetzblatt Nr. 48) Giltigkeit hat,

über die Fristen, nach deren Ablauf die Stämpel-Scala II auf ältere Wechsel anzuwenden ist.

Aus Anlass einer Anfrage wird erklärt, dass bei den im Auslande oder gebührenfreien Inlande ausgestellten und in das gebührenpflichtige Inland übertragenen Wechseln, welche vor dem 15. März l. J. ausgestellt wurden, die in der Verordnung vom 9. Februar l. J. (Reichsgesetz- und Regierungsblatt Nr. 48), dann in dem Gebühren-Tarife, Post Z. 113 (Reichsgesetz- und Regierungsblatt Nr. 50) vorgeschriebenen Fristen von 6 und 12 Monaten, nach deren Ablauf die Anwendung der günstigeren Scala I aufzuhören, und jene der Scala II einzutreten hat, in Uebereinstimmung mit dem Grundsatze, auf welchem die Bestimmungen e) und f) IV des Kundmachungs-Patentes vom 9. Februar d. J. beruhen, vom Tage der Wirksamkeit der Verordnung vom 9. Februar l. J., d. i. vom 15. März an, zu zählen sind.

Krauss m. p.

79.
Erlass des Ministers des Cultus und Unterrichts vom 4. März 1850,

an den Landeschef von Galizien,

wodurch in Folge Allerhöchster Entschliessung die Zulässigkeit amnestirter Priester in die Seelsorge von der vorläufigen Zustimmung des Landeschefs abhängig erklärt wird.

Seine Majestät haben mit Allerhöchster Entschliessung vom 11. Februar l. J. zu bestimmen geruht, dass die mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 26. Mai 1848 bewilligte Zulässigkeit amnestirter Priester in der Seelsorge auch von der vorläufigen Zustimmung des Landeschefs abhängig ist.

Thun m. p.